Fund. Nicht. 134

http://rcin.org.pl

Do zbycia

Autograf J. I. Kraszewskiego

Omnibus.

nakładem autora

przez

B. Bolesławitę

I.

Poznań

w zleceniu księgarni

Jana Konstantego Żupańskiego

nakład autora

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Omnibus. –

~~Atmosfera~~ – Silva rerum

Staropolska. – Gosiec z ameryki, pa
mietnik latach z powrotem – Teatr
w Warszawie. – Miasto Umarłe
Odczyty w Dreznie – Ustronie z listów
Z. Krasińskiego – Pascal wynalazca
omnibusów – O pisaniu i zacinaniu.
Z pamiętników Kamertona – Kazanie
pogrzebowe. – Choroba lerowa – Koniskie
miejsce i jego dzieje. – Rehabilitacja
pokrzywy. – Ludność robocza Anglii –
Oświata ludowa (Much ado about no-
thing – jak dotąd) – Teofil Lenartowicz
rzeźbiarzem. – Twórczość jego. – Stady
stykka [illegible] dzieci polskich Europy – Nieco
o prababce małpie – W jaki sposób
przeciąga czasu można teraz z ciemi ob
jechać. i uwolnić tem człowieka wyjechać
z domu. – Jonie Ojczyzny – Jak Pan Dy-
namit syn Pt Nitroglyceryny – Powieści
ze nowe – Pisma jeneralne polskie
historycy austryjaccy. – Robinsonady –
Nowogrodzkich Chochlika. – Mocny z la mode
na zimno – Nowości, uwagi, zajęcia.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Tytuł I Kwartał 12.
Treść 2 Kart. 3.4.
między artykułami zamiast linij dać więcej miejsca

Strona 5a

3

I.

wiele obiecującego

Dziecinka bez tytułu, bez programmu, bez polanu - wygodna dla tego który ją pisze, może jakim cudem, podobać się dziś i tym co ją czytać zechcą. Nieprzyzwyczajeni do systematycznej pracy, czytania, badania, do twardego trudu, lubimy się bawić, łatwo nabywać i tracić tak samo. Skąże do temperamentu naszego właściwie przystępuje zbieranina myśli, wiadomości, kroczek, krzyżyk, wypisów, nowin a nawet plotek; może się podoba dowolność ze obok ważnej skarżówki, stoi bystre coś powszedniego, obok wiadomości poważnej plotka rozbrykana, przy kazaniu moralnem, koncept pochwycony z ulicy wprowadzony.

Jeśli ta pierwsza próba pisemna o tradycji, a raczej o przypadkowym zbiorze [illegible] nie odgadli - za pierwszą dziecinką pójdą następne, jak dwie dwa - prędzej, później, gdy się torebka spiżowami wypełni, a czas wielki dostarczycielki ... przyniesie z lubą, coś nowego do zajmującego, lub starego a zapomnianego.

Brak programu zdaje się nam najdoskonalszym programatem, bo wam obiecuje niespodzianki - a w życiu tem tłumem powszednie nudnem, zabójczo nudnem i [illegible] ... może ci co miłego nad - razie niespodziewanego ??

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Mamy jeszcze jeden powód do wyrzeczenia się wszelkiego programu i ładu w naszej literaturze.
Chcąc być czytanym, trzeba (przyznacie mi) pisać w smak najliczniejszej publiczności. Przypuszczamy że, mimo wynarodowiania charakter narodowy u nas utrzymuje. Obcy, zdawałoby wpływ i b. dawnie dla natchnienia i hipotezy, w polsce nigdy nie lubiano zbytniego ładu. Systemu i porządku. Bizarerie w jedności ze swobodą wrodzone o polsce (XVIII w.) powiedzą że zachowały się zupełnie spółgłoskowe nieporządnego wpływu wyp. Stanisław Konarski nawet domu szkolnego, i Silva rerum były wyrazem naj dobitniejszym ducha polskiego wonczas czasach. - My tutaj zamieniamy wam dni nic co innego nad starożytności, Silva rerum, las rzeczy rozmaitych, spleciony razem jak zarośla gałęzi leśnej. Jeśli potrzeba ducha polskiego jest bujać w tych gałęziach zarośli ścieżki i myśli. czemuż iść daleko dziś? czemu [illegible] i natura nasza nie dostarcza zadość?-
Będziemy więc mieli ów starożytności gruzy z Kapustą, mieszaniny różne rodzaju, - ubiór każdy polski znajdziemy na dnie [illegible].
Zbytnie [illegible] zajęcia naszego Silva rerum, które już nadto utrudnione przez wpływ [illegible], wstrzymało nas od powtórzenia go na stałe.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Zaczniemy od zapisania w dj kronice
wypadku który najosobliwsze nawet umy
sły najzasobniejsze powieści gazety i wyro
ści.. w krainie szczęśliwej zachwycić
mal.. zabawny.

W onych czasach gdy polska bawiła się
kwestjami religijnemi razem z Europą,
tak jak dziś bawi się z niebezpieczeń
ciem (które godzina wybiła)
w onych tedy czasach gdy arjanom i anab
ptystom karano się wybierać przed
jak dziś.. kraina ta dzisiejsza - zwana
ormiańską - nosiła Zakrzew, Lubie
nieckich, Arciszewskich i tym podobnych
kacy dzisiaj spekulacje i spółki pod innem
niebem. W Lubiu był wygnaniec, był
jak się zdaje ostatek jakiej możnej rodzi
ny Zborowskich, onych z Zborowskich
który nigdy spokojnie usiedzieć nie
mogli.. Oni Zborowscy zapewnienie
przez swoich, wybili najprzód do Holland
dji, a z Hollandyami przybyli do
Ameryki.. Z dwieście lat od tego cza
su przybyły jak pół-godziny. Pamięć
Zborowscy, dla takiego wymarzenia
nia przenieśli się Zabrzeskie, .. i nabili
dollary w N. Jersey. Dollary w Ame
ryce to jak Arcilski w Europie, z pary
dollarów, w przeciągu dwudziestu lat
mieli się w rodzie kilka miljonów, jeśli
się ich nie wytrwonia na pieczywie. Stało
się to przy Zborowscy dawniej się koło
Salnej Porchny, a potem znalazły

http://rcin.org.pl

zrobiła po prostu pogardę, pieczęć i inne zabytki, zaginęły zwłoki Ewy i pierwotny fundusz oczywiście w ich rękach pozostał. Ewa od hrabiów i książąt –

Jednego pięknego poranku zjawił się pewien amerykanin z pieniędzmi amerykańskiemi .. na mogiłę pokazały ziemi. List kredytowy na milion dollarów przed z niemi, pani miała krocowe brylanty .. O! z jakiej satysfakcji! z jakiem rozrzewnieniem, wspomnieniem zapałem. gorączka powinna ich na ziemi objęła! i wspomnień dzwonkiem, wspomnień serca .. na ich cześć Lucjan Siemieński pióro ogniste felieton. na cześć ich gra teatr kawiarki szwajcarskiej – Zborowskich, (Książki szczegółów nie znamienitej grzeczności.) gdyby za cenę pieniędzy Zborowskich dowiedział się jakiego moralnego dramatu, nieuczciwy by nie wystawiał.

Ale mnie jego, nie idzie o pytanie czy kiedyś ubogiego, nagiego, głodnego przybysza, chcieli z najpiękniejszem w świecie nazwiskiem, przyjmować tak w Galicji? Czy gdyby nie dollary Siemieński by pisał felieton. a teatr grał dramat, czy ich w chorych salony pod.... i za nemi za drzwi? czy nie odesłano by ich tam za policji. pod telegraf.. i ciupasem za granicę..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Mieliśmy [illegible] pudowego po
[illegible]wania w Pitsburgu [illegible] na
[illegible] nie wstępiemy. Ze pp. Zborowscy
dostali się do Kalwarii przed nami
[illegible]. a Czas [illegible] do pos[illegible]
[illegible], konwencjami [illegible],
na które wydziały narażają [illegible]
[illegible] gubiąc!

W Warszawie, we Lwowie, w Krakowie
wszędzie gdzie ten meteor jasny się zja-
wił. Wszyscy go witały. Wiersze dwóch
[illegible] poświęcone chórom po Zborowskich
[illegible] się im je sprzedawać za
jak najwięcej banknotowe dollary, zaale
[illegible] banknoty, dollizadie, na przyja-
dela bezdzietności [illegible]... poi-
dzi nadzwyczaj .. wielbicieli!

Gdyby teraz drugi na ślady jakiś Laski
z Amerykii (ja tam i Laskę) przyjdą
z Kunegundą na plecach... w kapeluszu
[illegible] ci poszczęści gatunjanie.. jak Jobin
z nim postąpią .. chociaż ci Laskę z
Laską wojewodami będą... No.. ale..
bez dollarów.. zawsze artystka wyglą
da podejrzanym, i na platformie dla
zachwycenia [illegible] .. minowali. A nie
wy jak ta barwa niebezpieczne ukry
wa myśli i uczucia.

Gdybym był Zborowskim.. najrozu
tszym wyjściem sprzedać grań nie ubo-
giego .. i co za pieniądze Jarsa!!
Tylko! to prawda że z talentem i
[illegible], nawet [illegible], nie ma
co zarabiać.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Teatr warszawski pod nowym zarządem dopiero zdaje się jakieś odrodzenie zapowiadać. Czyby nowy rząd ryfterna Lubski obrodzenie się musiał być wyższej nienawiści widzę od r. 1861 nikt nam dla zabawy narodowej nie chodzi?! – Dość że dozwolono na nim wystąpić p. Chmielowskiej, że zresztą Solskiego Zbójeckim (coby na dziecinadę chodzenie 1½ powieściowej ze arbitralnego przyznawania zwiększonej pensji, że repertuar się zbogaca, że młode talenta wystąpią i że pod gniotem moskiewskim scena polska jest i stanie i świecić będzie nie pod względem artystycznym!!

Ten sam fenomen powtarza się w Kijowie i Charkowie.. cenzura dopuszcza.. a po obcinane ewnętrzy żywo jakieś się w nijaja. –

Fakt ten nie potrzebuje komentarza.... Czyby Kraków i Lwów, przez samo współzawodnictwo nie zdobył się na coś zachęcającego?..

Nie! Teatr nie złe stanowi dyrekcja i artyści – co publika. Ta uczuć dziś sama już z literatura. Tej wykształconej publiczności scena ani krakowska, ani lwowska podobno. Ona wyrabia artystów, ona kieruje nimi. Rapacki i Modrzejewska dorzynęli się wiecej krytyki i wspaniałomyślnego poczucia, niż zimna cichawskiego kół wstecznego gmina cała..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Kto z naszych podróżnych nie był, choć raz w życiu, w Rzymie i kto nie zwiedzał jego okolic? Tivoli, Albano, Castel Gandolfo, ulubionego arcydzieła Olevano, a nawet dzikich ustronia Monterelli? Ale z tych co się pokusza li na wycieczki, nikt nie był tak hoży Filipym aréty nakazali na oddalone 1. dnia jeden dzień drogi od wiecznéj stolicy miasto od pięciu wieków umarłe...

Jeden z naszych podróżników niemiec Nick. Allmers, jakimi czasami wyjeżdżam na ten emontaru grodu, który dziś, po pięciu wiekach spoczynku.. ma cudownie wygląd jako ruina cała zielonemi wieńcami blusczów i najbujniejszych roślin nowiej okryta.

Miejscina ta w górach niedaleko od Kolei żelaznéj, zowie się pięknie Ninfa.. Strzegiona niegdyś przez Saracenów, w części została opuszczona przez mieszkańców, potem dla nieznanego powietrza (malaria) zupełnie się w XIII wieku wyludniła do Normy.. Od tego czasu gruzy zostały pokryte i pokryły w grubej powłoce, a krzewy i chwasty, które się nie znikąd zasiały go w zielone wieńce pokryły. Widok miasta, które jest obecnie

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

wzgórzami do koła i na środku
zwarty osad wioski, na pagórku
zbudowane, ma kościół zachowany...
Mury opasujące z wpuszczonemi wieżyczkami i bramami, jam zamek za
wysoka wieża główna, mocny, koś
ciół stoi wśród kwiatu zieleni
objęte gałęźmi i wieńcami...
Środkiem płynie strumień obrzeży
plesnia, gnilny, zarośnięty, przez
który przewodzi most kamienny na
pół wyginany... Tu i ówdzie wyrosły
na wzgórzu ściany kościoła z przy
legającemi w niższych położeniu bu
dynkami... Na zgorzidach widzi się
wieżyczki świątyń, szczególniej ciekaw
wzrok błądzi w bazylice za mura
mi miasta. Dzwonki za małe cia
łne, bez dachów, a wewnątrz ich mie
szkają kruki i bluszcze... Dzikie
gałęzie wnoszą się po nadarkadach
oplecionemi, z których bluszcz
clematisy i krzewy jagodzia wdół
zwieszonemi gałęźmi.
Na p. all mirs najwyższe zwoi
wnętrzu posągu N. Panny w ni-
szy tła okryty bluszczem, że nie
nim on sam jeden, niekształty gałę
zia zdaje, prześwieca się miast wy-
dawać na tle ciemnej zieleni -
Gdzieniegdzie kwiatki wirujące walczy
na i dzikie gruszki na gałęziach

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

okien jakby umyślnie porozsadzane. Cisza otacza gruzy wśród których nie można się nawet pasterzek z bro- ni, ukaże.

Ninfa, o której wspomina Varro, istnia- ła jak za czasów rzymskich, ale ruiny, mury mają charakter średniowieczny, kościoły są w stylu XII i XIII wieku. Freski na ścianach bazyliki za mia- stem, przedstawiające sceny z życia S. Jana chrzciciela, ~~nie są~~ nie są, stylu bizantyjskiego, przypominają za- razem mauretańsko-sycylijskie. P. All- mers utrzymuje że one są utworem artystów niemieckich wpływami epoki, rozwijających się z Hiszpanii Starożytność w duchu romańskim.

Widok tego grodu umarłego, ma czymś niezwykłe i dziwnie tajemne wrażenie- Niezawodnie ślad z dziejów o nim wzmianki w innych ustępach wspomnie- liśmy, chociaż nam na nich nie zbywa.

Donoszą nam z Drezna, że Dobro- czynność miejscowa, starając się o przy- wrócenie jarmarku dla ubogich pute- kin, urządziła tam w czasie adwentu, odczyty publiczne, na które się wielka ilość osób zbiera. Rozpoczęły się one dnia 9. Franciszka Dobrowolskiego o stanowisku prawnem kobiety w dawnych i nowszych czasach. Po nim miał

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

przez pisarzy niemieckich p. Karol Hoffmann o pudrze polskiej Krzyżowskiego; dowodzi że w myśli jego nie był to produkt, ale urządzenie na wzór innych fundamentów państw Europejs. Następnie wchodzi szczegóły pudru Salomei hrabianki Berghem, zwanej Violetta wa. - Następnie czyta Karol Wawrzyniec Engelström (wrażenia niezły pudrze weszły prosto w polskie) o pudrze polskiej i Krajanie Szymerze; następnie p. Krzemieniu o poezji polskiej XIX wieku i Szymanowskiej Krasickim. Odczyt polityczny jenialnemu poecie, którego przeciwnicy starali się odmalować jako wstępne jego listy pewne do przyjaciela pisane (wdowa ma hr. Sobańska) nie zdobywają stuchaczów. Chociaż czytający mówił głosem Szymanta, zawrzeczono mu podobno chyba czarne reprezentowanie na artystycznej pozycji i jej upadku moralnej; - tendencyjny wykład nie byłej komedji.

Jedynie p. Krzemieniu nie zaszkodził nawet w tym wypadku małostkowatej niechęci do Szymanta, a na dowód przychylności mieszkańców, w której nam z nich najczęściej uczuciowie zapewnili mówiący: [illegible] Oh le Poète Krasicki!

http://rcin.org.pl

„To miasto (Warszawa) zewnętrznem
licem nie wydaje zarodku śmierci
dojrzałego na serce, owszem pełno ży-
wotnych rumieńców nosi; jako do tak
pięknego, jakiego widziałem i sp. Kamieńca
kwitnącego do zwiędnięcia siły, która w każdej
chwili od Wszystkich do wszystkich celów
odwrócić się może ....."

„Ale opłakanem jest co dotąd do naj-
niższego poniżenia - do bezbrzeżnego
imiona, w którem ukryta ręką oddar-
zona wszystkie przebudzona potężnej
siły do ich dochodzenia. - Nawet wy-
obrażenia nie mają co godnego jakiego
bądź, a dojrzałego co do stosunków naj
ogólnych i najrealniejszych. Sprzeczne
dwóch stron a kamerjunkierskich dro-
gij i klepsydra bezmiedza z drugiej - ignoro-
wania niepokrzywdzona... oto ich piętno.

„W wszystkiej ozdobie - dodaje i mnie kon-
sylarz - da pan Bóg w nieboskłonie
oni - i do mi tej wydziera - oni,
nie"

Słowa te w r. 1844 pisał Sygmunt
Krasiński syn Ks. Radziwiłłowej,
bezbrzeżnie z pieniędzmi rodzina
ni w Francji i sam do nich należący.. Jakiż to widok tej chwili
na mu wydarł z oczu i piór
si ??.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Mniejsze rzeczy które is nam wydają się
wcale wynalazkami, w istocie jest parę
razy wprzód przez ludzi były wymyślone
ale zarzucone. W zbiorach pompe
jańskich w Neapolu, przypatrujemy się
grecko-rzymskim samowarom bardzo
pięknej roboty, mistrzowskiej budowy
zegarek w dwa pomysła podobnym do
tych które z Chin przez Rosję do nas
przyszły. Są ucieczki co dowodzą że
Socjusze przy kolumnie cały dach w kwia-
cie jaśminowym był naśladowanie
czém innem były złote kandelabrami
od pierwocin i t. p.
Słusznemy dziś wynalazek który się
Omnibusem nazywa nie jest wcale
wcześniej za nowości. Pierwszym ta-
ry wpadł na jazdę w Paryżu
urzędnik był słynny Pascal, autor
myśli i listów prowincjalnych - było to
w r. 1662. Pomysł Pascala przyjęło
wodził do skutku Duc Roannes
jego przyjaciel; i dwaj dworacy wer
salscy, Margrabia de Crenan
i de Sourches. Przywilej ten
kilka przywilej, gdyż wkrótce nadto
ano wspólnikowi i monopolem, d. 2 Lutego t. r. do
puszczenia po Paryżu powozów tak
jak dyliżanse wcześniej jest po Europie.
Pierwsze omnibusy kursują od

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Porte St. Andoine do Luxemburskiego
pałacu, a było ich przeszłego tygodnia
woźnice mieli [illegible] z herbami
Orla i miasta, płacili za
przejazd pięć sous, ubiór podróży
pomiędzy był mieć gruby, aby nie
zadrzeć się z [illegible] mnóstwa
[illegible]. Pani Perier, siostra
Pascala, w [illegible] tygodniu pisze ci za
obrazami [illegible] do pomocy, od razu
wtedy przejrzałem [illegible] nimi
nawet pamięć. – Skończmy o kwestii
drugiej linii miedzy Place St. Ho
noré a Madeleine St. Roch...
Ale w tych [illegible] omnibusy znikły. – oświeca [illegible] tego
zwiększania [illegible] w obec pięciu
sous zniknęła całkowicie... Cały
ci różne figury, [illegible] niemiłe
ey, [illegible], [illegible]... Skutkiem
tego [illegible] wzrost [illegible] zabro
nił [illegible] omnibusom wprowadzić
im, oprócz [illegible] i [illegible]
Paryża... Zresztą przejmowanie i wy-
kup i przyjęcie wynikające ze [illegible]
[illegible] w pomocach... pozwalania wydru
ki omnibusy – nikt do nich nie
[illegible] i Pascal'a myśl [illegible]
na zostało, ani do nabycia [illegible]
w [illegible] za [illegible]...
Ale Rothschild mi [illegible] mój

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

16 13

mnie, że nie jest dość bogatym
by mieć piękne omnibusami, bo
w Paryżu płaci drogo na nie jest
ogromna. Trzeba mieć wiele go
dzin do płacenia, a bardzo mało
pieniędzy, by się nimi posługiwać.

Zaimienie słońca przeciętnego, o
którego znaczeniu pisał nasz Dr. Li-
belt, obudziło w Europie nadzwy-
czajne, powszechne zajęcie i spodzie-
wano się narcieźć podczas tej
mroźnej słoneczna, z dyr. (znanego
wyznaczi dla nauki naszej), nowe
słońce, jego naturę, skład... Jed-
no za drugiem zaprzeczyło nadzieje
nowiny. Jedni je mają za
ciało twarde obłyte płynącą a-
tmosferą, inni za olbrzymią kulę
płynących gazów... Są nawet tacy
dziwacy prorocy, którzy przepowiadają
że słońce wygasnąć się powo
li, jakby nie jakiemuś poran
ku zagasnie zupełnie - i, lepiej
się jeszcze nie domyślać -
dość jest się ono jako lampa du
bowa uregulowana i nic, oprócz plam
ciemnych, nie zmieszkuje, ażeby mu
dokładnie jednego natężenia.
Ale astronomie mają pasyją prze

http://rcin.org.pl

przepowiedzi, najmniejsze w linie
cie ~~[illegible]~~ wypadki.. Skierowali nas
dlatego Kometarnie, które przedsięwzięły
studia o zgrzybiałości –
Sato wielce przy tej zaćmie
nia słonecznem o przyciągnięcie się wiel
kiej kuli, która w tym stanie mogła
się zdradzić i wydać swoje miejsce
na brzegach wklęsłych się jakby
narośli (protuberances). Jednakże
zdaje się że nie tak bardzo mnogie i
wielkie nie odbyły w czasie zaćmie
nia, ukrócone przez gęste pomiędzy
księżyc chmury i nieprzejrzystość.. Nawet
tam gdzie się nieba zdało widzieć
dawno było ostatnia.–
Zostaliśmy więc w dawnej niepe-
wności co do istnienia i wielkości
dwóch spektroskopami z czego
się skorzystać wyżej wspomnianych i ciągle
nowe.. Widzieliśmy do nich znane nam
kreski, ale te tylko i dotąd nie-
znajome, a może tylko istniejące wtór-
:ciwe..
Mało ich zgodne z naszych najtańszych
wizyt astronomicznych, nie o tem wielce
dowcipnem narzędziu zwanem Spe
ktroskopem przez które widmo słoń-
ca widzimy rozkłada się na
kolorowe i ciemne linije. Z tych li-
nij rozmaicie punktadanych, różnej
grubości i położenia, niektóre [illegible]

http://rcin.org.pl

poznaje się skład ciała dlatego wydaje
światło. Tak naprzykład inaczej spek-
troskopowo przedstawia się glin, cynk,
nikel, żelazo, inaczej Kalium
lub Magnezyjum. Nie chcemy nas
dzielić i mówimy mil odległości od
ciała świecącego, mierzymy się w ten
sposób dowiedzieć, co się tam w niém
pali.
Niektóre z tych hipotetycznych postaci
już wyczytane, inne dopiero za-
gadkowe. Tak samo i natura samej
słońca, które jeszcze mają za
tajemnicę. Jedni za gazową kulę...
a ciemne plamy na niém, uważają
je ci za odsłonione wnętrze...
Drudzy za obłoki przeciwnej pra-
atmosferze słonecznej -
Z ostatnich spostrzeżeń zaćmienia
o ile nam wiadomo, żadnych dotąd
stanowczych wniosków nie wyciągnięto...
Musimy czekać a uczeni mają
co pić także czem bawić -

Pod tytułem, Pamiętników Pana Ka-
mertona, wyszły tu dawny ciekawy
notatek o starej i nowej Litwie,
zebrany (bezimiennie) przez Leona
hr. Potockiego. - Autor ukrywszy się
pod pseudonimem postaci, z dawnego
stroiciela fortepianów, opisuje

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

19 . 6

ślicznigilie i pamiętne, historyczne
miejscowości, opowieści dawne, przysłowia, podania, anegdoty, krótkie obrazki obyczajowe, słowem gromadzi co tylko może po drodze urbicznać. Jest to wprawdzie jeno drobiazg; wiele historyi, poezyi kryje, wiarogodnym tłumaczem czasów na Litwie jednostajnych; jest i opowieści zabawnych nie dość. - Czyta się to chętnie i z przyjemnością; mało kto tak dobrze zna obyczaj i życie wieśniacze Kraju jak Leon Rzewski ..
Do Chronaty jest to kazanie X Dominica Luca. na przykładzie Barnaby z Nadziei Matki Sotkolubowej, Ukina oddalonej od siebie OO. Jezuitów; pamiętnik ten pod Nieznanek Imienia S. Dominika oddała... Wielkiej dobroci jest zalecenie na końcu do najprostszej mowy przystosowania... Oby się z tego wywiązał O. B. Kapelan niebuchoski.
Napisał [illegible] na ambonie udawał jakby wspaniałego starego, potem nagle przebudzony niby, zapytał się na kata Feldi i powrót w ten dramatyczny sposób.
„Gdzież to ja jestem? - Co za widok? Czy to redutta? nie - Czy nie komedja to? - nie. Czy nie bal w piekarowancie? nie - Świątnia rzeczywiste! ordoby wspaniałe! cóż to wszystko znaczy? (Znowu wzrok nadziemny utkwił w ołtarzu,

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

i wpuchnięty się weń drugą, krzyknął)
– Ach! widzę Ja[illegible] Ofiarowana Brzyd
da z Hiszpanii Radziwiłłowa Sottohubowa,
Wojewodzina brzeska, jenerał-lejtnantowa
W. X: L: Litewskiego! – Ale jest, że ona ja
ma... Wkrótce ideał Brzydoty Ku
chana! (Udając głos cienki nieśmiały)
– Do Klary chodzimy! – a po co?
(podobnym znowu głosem) – Na wieczny
spoczynek. – O! dla Boga! a cóż to
się po Litwie spotkiwać! Ej! a cóż idzie!
– Pójdę! pójdę! – Noc ciemna, błoto
po kostki, wrócę się przeziębię – Ej nie,
pójdę! – Pójdziesz? a nie lepiej że
byś został się z nami zabawiał? –
Ej! Brzydoto! – Nie, nie! pójdę, ko-
niecznie – Nie masz lekarstwa na
babski upór, dobrodziejo Kochanie!
Idź że tedy! wydrzyj rzeczywiście i ja
bym razem cnoty twoje opłakał świadek
zarmoucenia.

Dalszy ciąg mamy przyjemniejszy, w bar
dziej.. przykrej go z niej mieli u-
śmiać się nie zapłakać. Szczęśliwiej
OO. Jezuitom, na których się dostało..
Bardzo ciekawe są wspomnienia uniwer
sytetu z czasów St. Franki'a i hrabi-
ny de Choiseul, królowej pierwszych
wyższych stanów. Której ulubieńcy pantofli
nazywano świętymi, bo nosiły w Kra-
kowie. Raz hr. de Choiseul zaszczycała
być przytomną aktowi dyplomacji w uni
wersytecie.. Akt ten, odegrany jako

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

jak wybitna komedjantka, odbyt w salonie śp. Franka. Kandydat szczęścia prawny, o chorobach serca! - Opisał bardzo szczegółowo chorobę serca, jednego za drugą pacjentkę... a nakoniec oświadczył się po śmierci odbyt dopiero co go życia pozbawiło... etc. Po mojemu odsunąć preparat i ukazać w sercu niebieskiego, prawdziwej Chrystusa!"

Obok powszednich drobiazgów wspomnień, mnóstwo pudełek charakterystycznych drobnostek spisał Kodecki. Nieocenione są materjały do biblji obyczajów.

Z ostatnich pamiętników Kamerskiego, które dla Lwowian i chcących poznać Lwów są nieocenione, dowiadujemy się o innych drobiazgach L. Polskiego: pomieszkiwał i drugi brat artysty - Szymon czyli patron Podkowiński w Warszawie (pod imieniem Bonawentury z Kosakowa, - wincenty z Wilczek i pojęcia jego bracia - wspomnienie o Kownie - Zarzycy życia dwuznaczne... opinia tego ostatniego w wydawnictwie, uczciwie bibliograficznie nigdzie w Galicji polskiej pamiętniki zajmujące.

Pokaźnemu wianowi wydawniczemu (bardzo nie-wydanego) pamiętnika Konopnickiego, wspaniałego Pegaza.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

W Anglji, i na Italji w Indzie od lat kilku próbują wprowadzić we zwyczaj jedzenie mięsa końskiego. W roku przeszłym, przysłali Polsce hippofagowie hrabyniey Stawey wieprzka na ubiju nie by to nie, prócz mięsa końskiego... Rosbeef à la Bucephale... kotlety z pegaza i t.p. Próba ta niewątpliwie się Szczęśliwie powiodła. Z pewnością byli uczestnicy, przesłano uczone rozprawki dla Akademji na zawołanie, dające wiadomości o jadle z koni w starożytności... Akademia angielska: Journal of the Society of Arts" przytacza takie kilka erudycyjnych czytań na poparcie powszechnego używania koniny... Przez kilka lat temu grecy hippofagami zwali barbarzyńskie narody... Herodot opisuje ze w perskim na stół królewski urodziwe zastawiano całe pieczone konie... Widzimy ze w polsce przed Batorym dla uczczenia go stawiono takie pieczone zrebię... U Chińczyków, Tatarów i wielu narodów azjatyckich koninа uchodziła za przysmak. Virgil wspomina ze Scyci do mleka mięszali krew końską, Horacy że Trakowie krew koni pili lubili.

S. Bonifacy arcybiskup reńskie i Mentzyt ci przed kilku wiekami, że ci ludzie mięso końskie. Tur Jan, około 1000 roku, zakazuje Islandczykom... We Szwecji i anglji zwyczaj ten...

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

rumieńcu się utrzymywał. Ale już w XVII
w. we Francji za przysłudy karania
śmiercią za użycie mięsa końskiego.
Około 1793–94 w Paryżu pokryjomu
konina dawano zamiast innego mię
sa i a w 1811 dozwolone użycie i ujęto
w 1826 publicznie dozwolone zostało. Jako
lekarstwem dotychczasowem uważane
za niedostatkowe. – W czasie pobytu
Napoleona, kiedy cesarz miał ulu
bionego, najczęściej rosołem z koń.
od r. 1855 w Paryżu rzeźnie końskie
ustanowiono i mięso to do spożycia
jako inne; najpierwszy sklep jego ma
ją pp Rollin et Cie. W r. 1867
zjadł Paryż 2312 sztuk koni. Do
stare to najmacniejsze mięso mło
dych za twarde. Koń domowy kar
micy wymarzony, ma przysmaki za
równo. W Belgium i Holandii ko
nina także jest w użyciu; urzędo
wnie dozwolone się nią karmić pra
wie we wszystkich państwach Europy
z wyjątkiem w Rosji. W pobliżu Moskwy
przed miesiącem się jarzy na stracie dla
psów. – W Anglii z 125,000
koni rocznie się zabija. Najpierwej o
zaprowadzenie ich na ten sposób po
myślano. Nie dziwimy się temu, gdy
nieraz przyglądamy się do konia, a
kto co bok z nim przyjaciela (chci
wi do kupna ciała) nieraz pomyśla przy
rzynaczu – na pieczyste. –

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Pogardzona i pod piętami tułacza się,
obrzygana z powodu swej oporności
pospolita pokrzywa (Urtica dioica)
jest wdzięczną rośliną przyjemną. Młode
są używają u nas na zielenisz, jako
za karmią chlewnicą, ale, oprócz tego,
ma ona zapomniane zalety: jako
roślina witaminowa, dojrzała już zwłaszcza
nasi na równi ze lnem. W Egipcie
wyrabiano z niej nici i tkaniny; w Kam
czatce do dziś dnia tkanie jej w tym
samym sposobie używają; w Szwecji i Danii
jako zdrowy pokarm daje się hodo-
wać pokrzywa na dobrym gruncie rośnie
bujnie, ale na słabym więcej takiej
skłania się do okazałości. - Kubelka
w czasopiśmie gospodarczem, pisząc
o zielonej diecie pisze, że raz odra
stająca, zjęta na paszę. Uprawę do
skonałej diety jest najwcześniejszy
karmik zielony, gdyż o wiośnie
wyprzedza Lucerny, a kiedy wszystko
wysiada w jesieni, zieleni się uparcie
do mrozów. Wydobywają wpaty
i zimna ze śniegiem i lód sobie
podobnych... Ususzone liście pokrzy
wy dają doskonałą paszę dla owiec
i bydła, zdrową i pokarmistą; mo
żna je dawać świeże lub zagotowane,
po gnieść do dnia na zatulę. Ku-
belka zaleca ze mleka krów karmio
nych pokrzywą, jest doskonałe, i że
wiele gorzej nie nabiera...
Z rozbioru chemicznego wypada, że
pokrzywa na gruncie tak jest pożywna

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

pijawna jako Konieczna..
Ale. co do znaczy reputacja!! Ubiegły
Oficjalnie nie ruszył ramionami na tę
rehabilitację niekończącej rolling...
Nasi Koniarze widzą o tem dobrze
ji na licznie publiczny, dawnej ko
niom z owsem, ma je tuczyć i dawać
jeździć pełzyła ustrojom..
a pomimo to wszystko.. wiadomość plu
szowa spotkana. nasz wasz pokrzy
wa... chociaż ona wiecej od niego
jest warta. 101

Najmujące są potrzebowania i obliczenia Baxter'a o ludności anglii i podziale jej na pewne klasy. pod względem dochodów z pracy lub kapitałów. Baxter robotników samych dzieli na trzy działy; w pierwszym z nich miesięcznie zarabiających po 28 - do 35 szylingów tygodniowo, a zatem rocznie od 60 do 73 funtów - tych podaje liczbę na 1,123.000 osób. - W drugiej klasie idą zarabiający od 21 do 25 szylingów, rocznie od 46 do 52 funtów; tych jest ma być 3.819.000. Na ostatek w trzeciej klasie mieszczą się zarabiający od 12 do 20 szylingów, to jest od 20 do 41 funtów.. Z dochodzenia okazuje się że kobieta, dziecko razem nie mogą zarobić tyle ile jeden mężczyzna.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

10/ do 22.

Jako roślina posiadająca włókno szlachetne do wytworzenia przędziwa, pokrzywa na szczególną uwagę zasługuje. - Gdy się tędzej pokrzywy zerwie przed wytworzeniem jej zdrowia, oczyści z liści, namoczy jak konopie, z pozostałej masy oleje i zmiękczy, da doskonały materjał na pończochy i grube ale mocne tkaniny. - Słabsze przygotowane pokrzywiane może nawet posłużyć na płótna.

Pokrzywa, jeżeli ją wyrywać ale zrzeźć, jeżeli się w pąkowaniu, na ścięcie mieszając z ziemią, a ścięcie gęściej nie kosicyna. Do zasiewu nie potrzeba ani grabić ani ziemią przykrywać, gdyż pokrzywie potrzebuje wzruszenia roślinę. Kubełka pisze się w pierwszym roku siewu jej nie należy, pokrzywie dobre nie wkorzenie; w następnych latach zbierana być może dwa razy w Czerwcu i Lipcu. - Pokrzywa daje 16 procentów, gdy konopie 25. ale ze dwa krotnie siebie ją mniej, zato dała by więcej nić one. - Jeżeli agronom zaleca uprawę pokrzywy na rolach wśród lasu i na skrajach wzgórzach, ubiegł odpowiednie się wybornie może wkorzeniające. Oprócz naszej zwykłej pokrzywy (Urtica dioica) uprawa Syberyjskiej pokrzywy konopiastej (Urtica cannabina), w naszym klimacie dosyć się powodzi.

Zrehabilitujmy niesłusznie roślinę. -

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

z obliczenia ubogich i niemogących
się utrzymać o własnej pracy, wypada
ich na Anglię do kilku milionów.
Stosunki zarobkowania są takie, że
każdy robotnik w ciągu roku, mają
jeden dzień tygodniowy pracodawcy zostaje
bez zajęcia, a zatem bez
chleba. Trzy miliony ginie ludzi po
kilkunastu miesiącach, nie oznaczając
przez tego, ale, gdzie rodzina
takie cyfra zajęcia wymagają
ciężkiej indywidualnej z kobietami i dziećmi
jego przeciętnej miesięcznie jest
nastu milionów ludzi."
Baxter uważa że i to jeszcze za
mało w stosunku do rzeczywistości.
że niezmierne mnóstwo ludzi ubogich
się w nędzy ratuje jak może, do
siadanej śmierci, nie zapisując mię
dzy ubożą i nie wyciągając rąk
po jałmużnę.
Statystyczne postrzeżenia Baxtera
nad pauperyzmem angielskim, jej do-
chodami, podziałem bogactwa ogólne-
go i są smutne bo wykazują jakąś
chorobę w organizmie na ubiór pra-
cujących nie stało, i na ubiór swobo-
dnych ekonomicznie, wolnych pracy,
najlepsze ze zarobku dobrą lekarskiej,
nie pomagają.
„Położenie Anglii, pisze Baxter, nie
czyni jej podobną do niektórych ustaw

ciężkim

http://rcin.org.pl

właściciela ziemi, który ma dochód za
pewniony o tyle o ile on pewnym być
może przy wypadkach – ale racyi do
kupna, który kapitałem i energiją
do ekonomicznej dzisiejszej potęgi,
wiele osób stykniecia na wzrok –
" Mówiąc o pomyślnych skutkach an
gielskiego przemysłu. dodaje ón, nie
zawadziło by .. owe memento mori
przejmać po cichu, które kwarantanny
pochodzą rozmaitych kramarzów –
Baxter tyka się dla Anglij wspiera
wodzicha Stanów Zjednoczonych, woj
ny które by tarzaniem Europejskie
zamachy i dumie pewnych pro-
dzin wstrzymała; jadem słowem..
owego ziarna piątku które skom-
plikowany machiny może wtrąc
zakamotować w jeździe i zgruchotać –

Dużo się u nas pisze choć nieciele
dotąd robi około oświaty ludowej.
Spotniona ta kuracja naturalnie od-
bywać się musi z wielką ostrożnością
aby organizmu chronicznie nieświadomości
zdrożonego nie narazić na
szwank. – Gazeta Poranna w roku
przeszłym umieściła cały szereg ar
tykułów w tym przedmiocie; cała rzecz
z tego poznania skutkiem się przed
wiele miesięcy na tylkość tolarów
na ten cel przeznaczonych, w gadaniu
wyczerpała się .. Kilka
chciałby uchylić za płacz na wy

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

na wyposażenie wymagań epoki, mówią wiele, obficie i wymownie o oświacie. Ale oprócz ubogich kilku akademików we Lwowie i śpiewaczek rodem z Warszawy w Krakowie, nikt nic nie zrobił. Myślemy się, Forster miałby więcej w Cherlinie wydać kilkanaście broszur.

W porównaniu tego mało, właściwie to nie dostatecznie.. ale dowodzi po raz setny że my jesteśmy w tem stadjum zaplątani, w którym czasem bywają starzy ludzie. Siedzi jegomość w fotelu i cały dzień gdzieś, usta mu się nie zamykają, ale sam się nie ruszą.

Czy oświata ludowa ma być biała czy czerwona, czy przez Kościół i z pomocą szkół czy drogą świeckiej udzielana, w języku ludowym czy latwiczym? czy ja powiem od tego czy od tamtego końca? Jak drukować? na bibule czy na welinie? na pergaminie czy na papierze? nawet zdaje się że o takich przysłyszał publikacji poddane są wielce umiejętnym rozbieraniom.. Stary polacy mówili w takim razie: gadu, gadu.. a psy w krupach.. My jak tylko gadać i gadać umiemy..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Nie ma kij uchowa od złych podszeń
ale nikt tak bardzo na świecie nie ma
słowny osmiały. Każdy przy dimisia
sobie radzby wyciec piersi swoje,
piersi popularności, rehabilitacji,
piersi swojej dobroty, piersi
swojego talentu, a najbardziej ze
piersi swojej kieszeni..
Nauczcie Maćka czytać.. nie ma
wojcie ni tak bardzo o wiarę, kij
ziki ni zawiedą.. byle ochoty do nich
mieć zagłodać.
Głosujemy za wydaniem milionu
egzemplarzy abecadlnika Towarzy
stwa Rolniczego Warszawskiego i roz
powszechnieniem go jak najszybciej..
Czytby do krowi wiary, staroświecy i
powinie w Polsce dobre najobficiej.

Widzieć o tem ze Teofil Lenartowicz
żyjący na wygnaniu we Włoszech —
we Florencji, (mazowiecki on Lir
nikt pod cieniem drzewa Giotta!")
musiał gnoli serce i gnoli polskie
bic prawy, jak w słońcu rzeźbiar-
skiego. Niemogąc śpiewać.. rze
zbi.. i do pracy śpiew.. zmienia
ty wyrzekiem.— Takie ciągle na
owe <u>bramy raju</u>, rzeby Ghiberty
ego wyrzeźbione, natchnął się niemi...
Lud jego pieśni nie słucha... ale

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Są ludzie co na poważnie rzeczy
ny popatrzą i zrozumieją go...
Co go do tej zmiany języka pogwiz
dzi, powiem a powiem tak obszer
nie i nadejdą dni o gorzkowaniu i dzie
sprawę.
Jedyny wydawca polski ubiega na od-
wagę zachwycać na publikację, nie przy
puszczając aby polski ogół miał od-
mienne uczucia i nierozumienie tego
obowiązku - Zagranicą, wydawa
w pięciogu ostatnich lat Boldana
onego płomienia ubranie wiązy Ora
fejum, W. pola powieść i nakła
dzi i nowe, jakie wobec tej pieśni
Leonardica. ale po próbie na
Zakopanie i pobu, musiał się zawa
hać i pójdzie Leonardica mieszkań
nabyte. gdzie leży a spieszy
w tece. - Nikt dziś pójdzie nie czy
ta...
Smutna ale najprawdziwsza prawda.
Smak do tego języka bogini Wenus
Piśmy, poezja piękna, miłość
piękna. Zagospodarowali się,
zakupili. Sprzątnęli, odpędzili
dzwonili, zrzeczyli się tak,
ale to tak.. że pieśni ani nie
mienny, ani przypomnimy, ani czuje
my.
Gdy kto na nie oko uchwyci, bóle
nie mu mroczki przed oczy. Przyjdzie
tego języka Leonardica
ich i rzeźbi...

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

ale zgrozą śmierci b. śmiałe,
nie dla mnie, bo z mnie przejęła wiara
zamarte na ten czy inny sposób
wyobrażenie – śmiałe dla nas, bo to
oznacza że temperatura duchowa
u nas zniżyła się. Nie grzeszymy
w ogóle zbytnią miłością cierpienia i
przeżyć, ale piosenka mieszczańska
drwi ze śmierci.

Czy myśmy temu winni czy ogólna
atmosfera epoki, klimat rozczarowania
niczym złudzenia rzucała i nas na
ale bez przyszłości, bez przyszłości
miłodymi! bez pragnień i idealizmu
głuchli się do życia .. do czci na
przeklętego!" boć ci ludzie przy
pełnią na starości!

Odlany z brązu Leonardowicza
obraz – powrócił do ziemi obiecanej,
nabył w pracowni br. Xawery Kra
wieckiej, podwójnie mu miłej przy
tym nabytku.

Niemieszamy się powtórzyć mamy ziły ha
nie za uprzejmość śmiałego wiersza
Leonardowicza, który on napisał na
odwrocie swojej wizyty (świeżo pra
cowanej) przesyłając ją jednocześnie
ze swoją fotografią –

..... drogi na serca pociechę
Gdy mi nie miejsca w polskiej dziedzinie
Weź piórko pawie i machnij od rzeki
Tobie litewskie pozdrowienie śmiecha..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

I Kwiat borowy tu chcę na opał
I Koniczat kędy padnie serce błogo,
Acz i przy Ukrainie gdy dola tak drogo,
Już bym się przygnał do ziemi zakopał..
Tu mi nazwisk do mego albumu
I imię kochane imcia umieścił niżej.
Do natchnień służem tak mi Ukraińcu.
Do natchnień mogił i do natchnień krzyżu.
A jeśli przecudz mam jeszcze wydać cała.
Do dziecka co by wzięła mi judasza.
Do starca co by uśmiechnął się ku mnie.
Tak żyjąc obu ciałach jak w strumieniu,
A nie do chmury, Ukrainiec, niedobitej
Kłóci w motłochu głowy nam zawrócą..
Do Twego serca o druhu naiz z tobą..
Co nieszczęść sztandar wytrwałości
i praca!!..

Był czas gdy garstka ludzi nieznacząca
pod względem umysłu i ducha swego przodowała cywilizacyi świata, a zwała się ona garść ludzi Hellada - był czas gdy jedno miasto - urbs, per excellentiam, potęgą woli i energii panowało światu całemu, a miasto to zwało się trzema czterema wyrazami Roma.. Dziś przyklasnęliśmy do tego że pięć narodów i pół miliona obywatelów cywilizacyjnemu na Ziemi przeszło. Scherzer w Geograficznym rocznikach 1848 r. przeciwstawił pół półmiliona głów zamieszkujące Europę i olbrzymie pół Azyi — chciał jeszcze znaczyć:

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

flotta, kolejami żelaznemi i telegrafami. Co do racyj dowody pracy i działalności nie ist. bo siły mogą istnieć w kryte w tonie surowca bez potomnych kto ze względu formy istnienia sobą nie przypisty. Jakkolwiek bądź z zestawienia produkcyj potomnych just powinien znamieniem, iż nie istnieje siły potęgi in potentia, lecz ist siły in actu. Dla tego rachunek Schwarza ma pewne znaczenie.

Łatwo się domyśleć że potomna germańskie mocarstwo w swym rachunku o krzywdzi przeciwników. Aby był miał a sprawiedliwym stanowisku nasz zdaniem powinien ist bezpośredni do germanizacji, pół do romańskiego potomcia (wallony) i Reili austrja na pół tak zi do słowian (!) na pół do germanów; turecki i greckie siły odjąć, bez zisku całe słowiaństwo. Nie wiele na nie przyjmiemy.

Wypadek rachunku jest że potomna germańskie z anglją, całemi Stanami zjednoczonemi (zaliczonemi tutaj germanji!) niemcami, amerykańskimi potomcami angli, Norwegją, Holandją, Szwecją, Austrją (przez pół), Danją, Włochami (!) Belgją, potrafi na morzu siły o ilości dwóch 14. ~~miljonów~~ i pół ~~tonn~~ miljonów tonn. —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

plemiona romańskie, Francja, Włochy, romańska Ameryka, Hiszpania, Kolonje jej, Portugalja, jest Hiszpji stanu 16 mln. mieszkańców dwa miljony, najbliższej wschodnia plemiona słowiańskie, rosja, południowy, grecja i turcja rozprzestrzenione przez miliony 16 mln. tam.

Podobny wypadek daje obszar zamieszkania kolei żelaznych. Szerokość 16 linji Indochin wedle Scherzera jest 60 na 16 germańska, 16 linji 16 lat do germanji. – Koleje 16 linji niemieckie obliczone są na 118 16 linji kilometrów, romańskie, na 29 16 linji, a słowiańskie na siedem. Telegrafy podobnież znowu germańskie rozciągają się na przestrzeni dwudziestu 16 linji kilometrów, romańskie na 11 16 linjach, słowiańskie na 54. – Obliczenie to nie daje miary zupełnej, jak. niepotrzebujemy tego wykazywać, jest tu jednak to nie zajmuje w sobie wszelkich przyczyn rozwinięcia, porównanych okoliczności i przeszkód wypadków.

Od czasu teorji Darwina, która co raz bardziej przeciska naukę i od dziesięciu nawet na stanowisko, nie ze tak nabrała niedoszacowanego dawniej znaczenia. Teorje materjalistów, do pewnego stopnia 16 bezsporu uzdolnione,

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

droga do przyswojenia nas katolicyzmu nieubłaganym. Dawniej każdy cios miał prawa ducha judaizmu być zdolnym do wzgardzenia, dziś z mocy obcej rzeczy charakter i rodzaj organizacji, jadąc plemienia złączone są na nieodwołalne niebezpieczeństwo, innym pozostawione losy tułactwa. Mongolizacja za bliskiego chrześcijaństwa.

Nie mamy najmniejszego prawa kochania Tatarów, Kozaków, Mołdawii i mongolo-słowiańskich plemion, przynajmniej z ochotą ich bydlęce barbarzyństwo dzisiejsze, ale bo dla nas rzecz ta nigdy się uczynić nie potrafią. Cywilizacja ich starczy jest dla nas ciężarem, jedynie. Nie ma zgrzebne rozwinięcia, ale niemożności do rozwinięcia zdolnej. Na wielkich płaszczyznach, jako na wielkich stepach wielkich równin, zimna, pierwiastkowa, demoralizacja, warunkiem bytu niepowszednich wymaga ich pracy... nie przypuszczamy wtedy nic z tego co widzi jest ludzkie-Bożego, jeśli się tylko wolno wyrazić - nie mogą się podziwiać.

Nowa teorija wtedy powiada że prababka człowieka była małpą, a nie chce przedziedzicznego człowieka małpa być może -

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Omnibus.

Zesz. II 2ie

— Historja Delegacji Konia i Kobyły. — Nowa praca T. Lenartowicza. — Tłumaczenia poezji jego na język włoski. — Bosak — Nauki przyjaciołom — Sztuka pożycia czy życia? — Szkoła polska na Batignolles. — Odczyt Faure'a o oświacie ludowej. — Nowe książki dla ludu. — Historja Burszatynu. — R. 1872 Romans z przyszłości. — Sobór oekumeniczny. — Illustracje do Marji Walery: Elżbieta z Krakowa. — Druk fotografji p. Alberti. — Do Kota zziemi. — Czas na maskaradzie. — Listy Kartezjusza i Listy K. P. Skargi — Wagner i jego rozprawa. — Rocznice Konfederacji Barskiej. — Unja lubelska, jej wpływ rozbiorów. — Śmierć Klaus-Godebskiego i nekrolog Narodowski — Przedstawienia lwowskie na dzień Syrokomli — Napoleon na Elbie. — O Kobietach p. Colfavru. — Mleko niebieskie. — Kit do żelaza — Elodea — Widowni: biurowe. H. Kottaty Wagnera. Posłanie S. Goszczyńskiego. — La Grève Bosaka — 28 Lutego, w. pola. Bibl. ordyn: Krasińskich. —, Rocznik Sejmikowy gospod: Toruńskich. Primo Aprilis. Miasto Kazimierz E. Ekielskiego. — In merito. Ost-tu: z Mohikanów.

Ogłoszenia o Bibljotece
Pamiętnikach i podróży
po dawnej Polsce.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Posłuchajcie następnej przypowieści.
Obywatel pewien miał dawną należność zaległą na kahale żydowskim u mieszkańców publicznie od ludzi niewielu. Dopominał się o nią przez listy, przez posłańców - zawsze napróżno, nareszcie rzekł sobie - Ekonom i pisarz tutejszy uczciwi ludzie a mnie przychylni, wyproszę ich w delegacji aby na kahał nastali i przynieśli mi należytość moją.
Jak rzekł tak się stało. Wysłał tedy Ekonoma i pisarza dawnego na zasiadkę, aby nagabali, dopominali się, protestowali a pieniądze koniecznie przynieśli. Im delegacja dojechała do Rejchsratu, (Cesarstwem pewnikiem do miasteczka) dziwił się kahał co się dzieje i wielki strach z nich, że sobie z Ekonomem i Pisarzem rady dadzą, a więc w biedzie serca powiatowi dawcy znaleźli się w duchu.
Zatem przyjęli delegatów z wielkim respektem i cześcią i gościnnością i ich dogodzili, ale pewnikiem im - zacne Panie ale kahał nasz biedny, a tym czasem jedzcie i pijcie a wczasujcie się, ale Rybka da nam jeszcze mocno skrupulat i bardziej pilnuje kasiorki i umiarkuje się do forki..
Czego biedne dzieciska się macie?
a Ekonom i pisarz za list się dziwy zrobili że kahał postępuje tak mało uczciwie.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

grzeczne i że nie zaliczało [illegible]
[illegible] zbytnio.. napewnie do domu,
ani natrząsać [illegible], kiedy kabalni
[illegible] [illegible].

Najdziwniej się i najsmieszniej [illegible] dobre
[illegible] [illegible] miasteczko, w tem [illegible]
[illegible] [illegible] pod rządy najstarszej z ka-
balnych i [illegible] [illegible] do [illegible] i
[illegible] [illegible]. — [illegible] że [illegible] do
[illegible].. a [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
i [illegible] [illegible] [illegible].. ale na [illegible]
[illegible] [illegible].. [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]

http://rcin.org.pl

ludzie stateczni – zgodzili się na to, że
najpierw Kurzula ciała bliższa niż Kastan,
potem że pana Diablinca wezmą, na
resztę że cechmi morze wyśmienicie dru-
zyć zdoła, jak żyć cały czas chcemy, i że
oni biedacy zarobić pieniądze przy tej
zręczności to się już nigdy drugi taka
nie trafi. Co rzekłszy wiele skłonili się i
pobłogosławiwszy nas na pożegnanie. Eko-
nom mówił – kiedy pisarz się decyduje
mogę i ja – pisarz przepadł – to i
proboszcz ostatek dopowiedzieć i zacny a
przystojnie nic ma, czego mam się bo-
jeć – wiemy gdy dajo.
Stało się tedy iż nazajutrz ekonom i
pisarz dobili targu tako o Kunia i
Kobyłę, ale już potem na Kahato na
Litwie nie należeli, zaś stawszy
Kliny im sprzedali tanio czerdeby, nie
czyli przyszłości.
Powróciliśmy cichaczem do domu.
Ekonom obrzydzony się z Kurzem pisarz
do pana z Wamaczeniem się nic nie
przyczynili, bo dobijam nic się uczy
kać nie dało.. Na co i pisarz po
przysiągł. Pan się zżymał, łajał,
klął, ale w końcu rzekł sobie – Ni-
niem Kahato a nie oni i ja zimpo
prot zapisała.. co robić.
Ale o tej nazajutrz wydarzyła się
pan Kuś się tego pasie – niezmier-
ny – z kąd? czyj? – pana Ekonoma

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Tu: Kultura niesprzeczna — czyja? pana pisarza.. O! a kiedy na bytec? bez miesięcy.. Wolej wzniecić; chodzi mi o Wasze czyste że istnieć delegacji myślicie o jakich kupcach nie opowiadacie interesach.. Wydaje mi się że za pieniądze dzieci kupili sobie u Kalinki Kunicki i Kultury..

Jest tedy sprawiedliwy pan bizuna z Kotka i postrzegł ich boki obłożyć Ekonomami i pisarzami, i razem z Kunicem i Kultyk nakazał im wyjazd na miejsce dowiedzieli się że nazwisko na pustynnej ziemi nie mieszkało.

I szli Judzie owego czasu Ukrzyżowali, pisarzy Wasze czyli jakby o znaczeniu Delegacji galicyjskiej, a Kubat oznaczał Rejestrathi, a pisarz wyobrażał galicyjski, a Koń i Kultyka koncesje na Kolejce i banki, za które sprawy krajowej postępowanie Ekonomowie i pisarze..

I szli drugi co mówili, że gdyby one koncesje i przywileje najpewniej szły wzięte, ekonomowie i pisarze ale ~~pod~~ [illegible] bo nie ich nie szli pewnie, a gdy je przyjęli na wyjazdu i bizuny zapłacili — Co — przyszłości odpadzi —

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Piszą nam z Florencji iż Teofila Lemarchiera nowa półkorzeźba wystawiona została (co za dziw) w kaplicy szpitalnej w jednej z sal Królewskiego Muzeum i niemałe wśród artystów czyni wrażenie. W Rivista nazionale czytamy o niej artykuł bardzo pochlebny, a professorowie powiadają że gdyby ją odlano z brązu, tchnęłaby i z niemi dobyłe ustałyby wyborami za dzieło XVI. w.

Przedmiot jest wzięty ze starego zakonu, z księgi Samuelowej, a treść jego w tych przypomnieć na wielkie półkorzeźby Ghiberty'ego na drzwiach chrzcielnicy. Oto dwaj siłacze mistrza Lemarchiera. Bogactwo kompozycji, ruch i życie w niej uderza.

Cieszymy się wiele z uznania talentu, z powodzenia artystów, którzy po za granicą, w chłodzie półkuli jak Florencja, otrzymują to oklaski prawdziwie znamienite, których by nam odmówiono u nas, bo u nas — znawstwo się probuje nie rzeźbą i malarstwem, ale krytyką i negacją.

Kiedy ktoś na dzisiejszej prowincji nieuprzemysłowionej nicnie, zacznie od tego że obala — buja się chwytami pochwały.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Poezje ks. Lenartowicza wyjdą wprzódy w Warszawie wydanie, bardzo udatnie, zrymowane p. Marcinkowi. On i sprawę recenzyi [illegible] (który niebawem wróci tam na pobyt zapewne) - obszerniejszej wypisywania do marcowego [illegible] [illegible] się zmieścić na - gdzie na Gliberdowskiego wcześnie...

Na takich metamorfozach nam nie zbywa - Kraj wiecznie nie zimowy jest dla tych dzieci, dla których nie [illegible] [illegible] [illegible]

http://rcin.org.pl

parlamentu prus[kiego] (Akt[enstück] 22 Marca 1863) i od Ed. Quinet.-
Ostatni pisze z uczuciem wielkiej wdzięczności za w tej trudnej kwestyi wyrobienie, wykazanie podstaw i słuszny rozkopnt i jedyne na nie lekarstwo. (Zmarnienie godzin pracy bez zmarnienia wysokiej ofiary.)
" Czytając was - powiada Ed. Quinet - jakże mam nadzieję, bracie w bracie, i wiarę w Boga: - prawdę i sprawiedliwość! -
" ale jakże powątpiewać do tych zdobyczach jej pokolenia - o!! (List z Veytaux (Cant. Vaud. 4 Marca 1863).
Miło jest po wielu smutnych obrazach z życia emigracyi naszej, jak wyżej wspomniałem, i dalej obrazach spierania na postronnych pieniężnych kwestyach, cnotach, prostocie ducha, i wytrwałej pracy,
Zbliżyli się nam ogólnie Włosi mianowicie Lemmi-Orsini i Bosaka.. ale ci nie pokrewieństwa z sobą.. choć z niemi mamy epoki i sfery pokrewne..
Zaprzyjaźniamy się Kossuthowcami w Ameryce i w ciągu wypadków mało wnet wyłoni (a w pokojowym zajmować się tokarstwem) Nicpoiowatszy do tego szlachta była przeciwieństwa i ogłoda, ciężkich, czarnych godzin życia.. Z wyjątkiem Kossuthowców mało do nas należy, powtrzt Jeffersonia i pary pokrewieństw obcych Niem. -

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

jidaym 2

W ostatnich numerach Mrówki wyszło
dzieje we Lwowie, pan A. Wernicki
pomimo ciężkiej choroby wszystkich nas
obchodzącej, jakoby powinien na Batignolles. Świeże odebranie jej córki
[illegible] dziś przez rząd francuski, podróż
Dr. Gałęzowskiego po kraju dla zebrania
funduszów niedostatecznych, zajęcia
pewnego towarzystwa [illegible] dla
dzieci wygnańców i pisma po wygnaniach
[illegible] - czynią sprawę [illegible]
[illegible] nieznacznie ważną.
Nie mamy zdania od pierwszej [illegible]
jak dalece zarzuty czynione przez P.
A. Wernickiego zarządowi [illegible]
do Turcyi, ale niektóre z nich odeprzeć można [illegible].
Pierwszym i najważniejszym jest ich
chorych mało pod pułkiem umiejących. Ale
bądźmy sprawiedliwi - Jakież to dzieci
do szkoły przychodzą? Dzieci wygnańców z francuskami pierwiastkami, które
[illegible] ojczyznie pracują i zajmować się nie
mogą, które od kolebki [illegible]
[illegible] jedną jedyną [illegible] - matki i tego
się uczą. Do Batignolles przychodzą
one nie umiejąc nic po polsku. Cóż
dziwnego że w tak krótkim pobycie
tyle wyuczyć - jeżeli do nieba [illegible]
nie mogą??
Co do kosztu utrzymania dzieci wszakże,
nie jest ono tak [illegible] jak P. [illegible] mówi
a na chłopca nie idzie 900 prawie
franków, ale dużo mniej -

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Cały ten budżet rozrachowany przeciętnie na uczniów, dzieli się na wiele innych potrzeb szkoły, na nauczycieli, na pokoje, na ziarnie, utrzymanie budynku i t.p. Prawdziwie jest drogie, a zkąd wziąć i wygody nawet zbytnie, bo co całe życie z niedostatkiem walczy ze obniżaniem, nie byłoby wiele dobrem....

Książka polskiej, ilustracji, wprowadzenie do opisów ziemi lub szkodliwie nie może, jest rzeczą pożądaną; wydawanie jej czyli książka obowiązkiem, niekiedy zapłaci się, zawsze dowodzi dużą publicznego i obywatelskiego w pomiarze wielkiej danej - ale - należy się w niej pisać niedbałości, wydawnictwa, nawiązywania i tłumaczenia - W artykule p. Wernickiego czuć pewnie tych wydawnictwa jakiej przeciwko nauczycielowi szkoły, radzić, zarządzić .. a nawet niejakie podejrzenie o niewłaściwe użycie funduszów .. To nam całą tę odezwę czyni [illegible] jak wstydliwą, i przypisać tylko pokusie jakiejś zbytniej tłumaczeniu autora, który pisząc coś z bokiem, a niekiedy dużo wydawnictwa - i w imię dobra publicznego, chwycił co mu przy niepsy godziny.

Godziło się uchylić wyprzedzającego charakteru, pojawienia, co życia jest dobrą na użytek publiczny, który nie przynosił ofiary.. niezgodzi się w kwiecie bez pewnego dziwnej i dla jakiejś tam bezpieczeństwa ulicy tych pokazać o złą wolę .. a nawet o niedojście zaufania. -

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

47 XII 10

Słowo tkliwe z miłością dla bliźniego wyrzeka się nieboszczyka, uciąża bronie, a niemi pokusy się więcej bezpieczni niż stróży, odbiera mu się i ludzi i innym ochoty do posłuszeństwa. U nas opozycja jest zawsze na pewnym drzewie, na dni jej jasniwy zasłonia gdy dobka powag. ludzi w publicznem znaczeniu godnego. Ubiegły Ministerstwa rządzenia nas znudziła -

Czyli opozycja ta nie ma innych prawdziwych fantazji, bo ubiegłym znudziło się pokazać inne cnoty, jak cnotę milczenia cnotliwego i ofiarnego..

Tak zdaje mi się - w najlepszych chęciach zgromadzenia, postępowi pokoju p. Wernickiej, nie obudzamy się tą miłością nad Kubą ulotnego utrzymania ubogiemu, może przebudzić i wydrzeć: jakąś pokój milk bratni utrzymania... Zdaje instytucja w podobnych warunkach.. nie może być zbyt pięknie, i bez - nie dostatecznie ale i tak jak one dzisi - bardzo dobrze istnieć mogła !!.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

W ostatnich czasach rząd francuski wchodzi w ujemną postawę i przyczynia ofiarności a jawności życia. Nie stawia zawsze zgromadzenia w publicznym i odrębnym w różnych przedmiotach. Sprzeciwienie słowa przysłuchy do jawności mieszczy, zadowolić ją może, ale wiele do dobrego i pożytecznego głosu się dało na ich przekonaniach. Między innemi czytał znamy głosek członek akademii francuskiej Jules Favre, „o przywróceniu ofiarności sądowej".

Odczyt jego kończy w ten sposób:

„ Wiecie panowie, o ofiarze wspomniałem na początku i uczuciu Krzyżowców: Kubicki, one to dały przykład ofiary dobrowolnej, bezwinne wstępując za ojczyzną, orężem, żyjąc z bronią ich rękami ustalonemi, zagrzewając umysły słabszych, wkładając im w miłość kobiet za nie nie idą i idą za miasta na oddalenie wybrzeżach, gdzie się narażali na niebezpieczeństwa. Nasi ojcowie, z kolei w wiekach drugich Europy należeli się stowo, kasta Kilku przyjęła wiarę; mężni ci rycerze Kilku się nie lękali śmierci, Kilku Kilku pili się duchem, pocieszyli się stanem pojedynczym, pocieszyli się w całości wszystkim zarazem miłym czynem i pięknym. Nasi ojcowie to zwrócili się rycerstwo, Kilku to dało tak dobrowolne oznaczenia charakter.

„ Kilku mój, Kilku mój, pani moja "

Nie przeczę że przedstawienie nasi Kilku bardzo religijnemi, mówię się Kilkowe pojęcia oddani Kilku, ale pojęcia jednak tej nie bez przyczyny, na którym godła pochodzili — „ pani moja " to ostatnie wyraz był w najdroższy. Nie wiadomo się pocieszenia, umacniała, inaczej ją wyrwa wielki pod nabożeństwami sławnemi, wpród bojów, w ogniu zwycięstwa, w zawrze walki, a obraz ten drogi ciągle stał pod ich oczyma. Panowie nie wiadomy

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

„potęga jej budziła do czynów wielkich. Czyż i dziś ustawa ta nie mogła by być ani dobrze ułożonej obrazowania? Tytuł mieli tu chrześcijanie, aby nie uczuli by w sobie zapału pod wpływem, gdyby wprowadzenie walki z ciemnotą. Dziś budziłby cel ich w takiej zatoce?

„Opuścimy więc wspaniałe dzieła nowej wojny Krzyżowej.. i — niech się tu dzieje nauczanie prawdy, rozpowszechnienie, podniesienie umysłów, niech się zmierzają na ten cel i dla pożytku tego nauczycieli zgromadzenia. Znamy teraz środki któremi możemy przyjść w pomoc tym, dla których mamy współczucie.....

„Niesmiertelny pisarz piekła mieści dwie postacie które wyobrażenia jego stworzyła w głębiach ciemnego, dziwnego lasu, pogrążonych w ciemnościach. Serca ich przejmuje trwoga, kiedy postrzegają ciemną zgrzebnicę i jeden z nich jak na litość opada, drugi podchwytuje go, obudza w nim męztwo, mówi do niego — Patrz ku niebiosom, widzisz na nich świętych brzegi dzienne, i jakie wyjście tamtędy, płynie po rzece, pociągnę z sobą, ale oba padają na twarze oblane blaskami nadziemskiej świątobliwości. Ciemności te które my przebywamy teraz, nadają słuchacze, — po nocy, niewiastwa; nie pozostawiamy w niem żadnej dalej nie wiemy, a byśmy pewni, że dosięgniemy celu prawej wiary naprzód i dalszych, i pocieszeni odstrzemy świętem jasnem które ją zowie nadziei i swobody. —„

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

50 X 213

Z wydawnictw ludowych najczytniejszem jest niemal Kraków, pod opieką ks. Michejstwa Kleinduszeczego. Kilkie. niewodzi to w Galicji w Krakowie. prawdy a drugiem pismom warszawskie, mylą, obrażają, antkowicze pochodzą z Mazurów. przesadzono je tylko do Krakowa. Ani byśmy o tem wspominali nawet, boć co pewien skrzą do pewnie, i nieraz co wspaniałe wydawnictwo widzi się pewnie, ale w Galicji o nowe rzeczy trudno. przyjaciół się rodzą, ale do czasu nie dziwią się, Gniewają się gdy im do mieszki, ale - pewne swoje. Chcą swoje..

Z na ten raz mają się czem obronić to ob. Ich przed nami, bardzo ładna, Kto nie czyta za nadto wyelegancko wana książeczka dla ludu.. Opowieść dania pana Walentego, z marza z podziwa, o różnych dziwach świata, przez Grzesia z Mazgaj..

Wydanie to uskutecznione jest nakładem stowarzyszenia przyjaciół oświaty ludowej, i wiele ładna książeczka ta z drzeworytami, kosztuje bardzo przystępnie centów. Wyznaję, że centa nie rozumiem. ale b zamiast jakoś wyjść na dwa złote a czyby dać - choć do salonu!! A czego by nie ceniła, dopiero tutaj ciekawości o Ukrainie w Salonie nie widzą - Swiat. Słońce, niebiosa.. a Konferencja filozofy, elektryzacji, kurs tzw.,

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

wszystko, gaz i balony, zelazo i kudy, piasa... ptaki, ptaszki, kawiarnia... kolorale, pierty... wszystko jest znane pasaz Walentego i wszystko on do Sumacry wybornie. Jest sie czem zabawic i czego nauczyc.

Czytajac wyjatkowo list w poscizniu pore rzeka kwaczyka do wody mnie. Ubiegly przyjdzie na obiad do kuchni ubogich i — byl bardzo zadowolniony. Wyliczy skwaczyc nie oguicky... zyto a kwa nitro sie i zeby go — nie uzis. Walenty! (Jak tu pomiadai).

O gdzieby najukochansza... jakby ci do twarzy bylo, zeby na prawde zycie prawdziwe poczela!! Co Ty Wiesz-Amen.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Bursztyn jest jednym z przedmiotów bardzo rzadkich, dla nas szczególniej, gdyż dobywany na wybrzeżach zamieszkiwanych przez ludy pochodzenia litewskiego i słowiańskiego, dozwala nam śledzić związki z nimi handlowe starożytnych ludów, które nie były bez wpływu na cywilizacyą.
Mythus o powstaniu bursztynu opowiada w metamorfozach Owidyusz, jest to piękna legenda o siostrach Faëtona przemienionych w drzewa, których łzy stwardniałe od słonecznych promieni, na brzeg wyrzuca.
Powieść ta jest z czasów Augusta; ale wzmianki starsze wspomnienia znajdujemy w pismach greckich. Te same basni u Sofoklesa zastosowane jest nie do Faetona, ale do Meleagra i Meleagrid, siostr jego.
Opowieści dania te starsze są w Iliadzie i od Sofoklesa; jakie przed Homerem fenicyjscy handlarze bursztynem opowiadali o północnym kraju z którego Alpy płynął Eridanus, a nad nim rosnące drzewa pod których cieniem słonecznym, łzami z oczu Elektron - (Kamień słoneczny) Mówili że dobywanie bursztynu jest wielce trudne i niebezpieczne. a podróż do brzegów bursztynowych próżnością opisywali, ale nie zapisywali dokładnie - Pod nazwą tym greckim cenę Kamienia Księga z dobyć była tak Herodotus.
Najstarsze wspomnienia o bursztynie jest w Homerze, w Odyssei, z któ-

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

greki opisując naszyjnik z tuły, złotko
sam wyrabiany. Opisuje tych dwóch jubilerów
o nim [illegible] wzmianki; z których się okazuje
że na wiosnę ze Scytami, Tribalami, Kolchami
Iberami, Tracją do przyozdabiania siebie
i do wyrobu broni.
Homer na 950 lat przed Chrystusem znał
już bursztyn, Mojżesza (na 1500) nie
wiadomo z pewnością czy o nim wie
działa. Uczeni i poszukiwacze wprowadzili
z pomocą filologicznych dyskusji, zienią
Hevila (1. Mojż. 2. 11) mają za Sam-
landyę, a drzewo żywota za cudowne
bursztynowe jajo.. ale.. trudno się na
to zgodzić.
Thales z Miletu, mówi o bursztynie i
przypisuje mu duszę, jak magnesowi,
dla tego że ma własność przyciągania.
Herodot (480-404 p.d Chr) mówi wyraźnie
o istnieniu bursztynu z oddalonych krajów,
ale o bajkach Eridanowych wyraża
się z niedowierzaniem.
Dalej pisze o nim Tacyt, i o Aestach
w których kraju się dobywa.. u których
coś zwali się bursztyn „Glesum“..
Objaśnia ich odrębność od Germanów
i daje im wyższość nad niemi.— Opis
Tacyta jest widocznie oparty na opo-
wiadaniach niewiarygodnych i daje obraz
kraju bursztynowego fantastyczny.— Mó-
wią potem o nim. Dijodor. Strabo,
Plinijusz. Wiadomości ich wyraźnie
w wielu szczegółach się o bursztynie
mach. ale jasne wyjaśnienie..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Szczegółowe te wiadomości z rozprawy o bursztynie (Der Bernstein in Ostpreussen - p. Wilhelma Runge. Berlin.). Przywiózł ją w niej 1. 1st Szkodzyka króla Ostrogotów, dziękując za Samlandczykom za dar bursztynu, i pozdrawiając ją z erudycją z tych [illegible]. - Voigt udowodnił ich monety znalezione w okolicy Braunsberga z lat 360 - 450 po Chr. podobne są z dnia Szkodzyka.

Od VI wieku do XVI... mało jest wspomnień o bursztynie; aż do czasu Agricoli (1546).-

W dawnych czasach dobywanie bursztynu było wyłącznem dochodem; po ochrzczeniu Samlandyi, zwracali zdobywcy uwagę na ten przedmiot nie gdy przynosił dochody. Lapis ardens; w r. 1264 w nadaniu Krzyżackom kwatka ziemi, w której części przez Wilhelma Plemsleba [illegible] eksploatowany. - Krzyżacy urządzali na tym dochodzie dochodzenie [illegible] [illegible] [illegible]

http://rcin.org.pl

Kurfirstów obostrzono jeszcze bardziej
Kary na to cały się wzięli tłumaczyć
usprawiedliwić skarbowej. Karano za po-
fajemne chowanie go, więzieniem,
torturą, i - śmiercią. Kresy mo-
gła były przyczyniać jako elle-
mento mortis, ciągnąć nasze pamięci
zabijaniami... Mieszkańcom Sam-
ogitii zwalniano pod przysięgą nie-
ku handlu zwolnienia oddawać, ale
domieszkiwano się o nim denuncjowie
bodaj wszystkich i braci — przysięgi
tej dopiero w końcu XVIII w. zanie-
chać kazano..
Zdaje się też że i cena bursztynu wo-
gule w ostatnich czasach się zniżyła.
W dawnej jednak całe bursztynowy,
przynoszony od Gdańska było mniej
sze.. Wyjeżdżano nim [illegible] ke
banowe, rzeźbiono obrazki, pro
wadzano na paciorki i t.p. oprócz
tego zapasy bursztynu w kilku ze
stawach znajdują się na wschodzie.
Po ekonomicznym rozbiorze, bursztyn
w pierwszej mniej poszukiwanym..
W zbiorze wykopaliskowym muzeum
Narodowego, rzadko się bardzo wielkie
kawałki bursztynu, wielkości włas
kiej pięści. Kawałek wielkości dłoni
gołębi, przedziurawiony we środku,
odkopany obok kości w jednym
ze starych kopców na przedmieściu
Lidzy. Służył widocznie za jakąś
ozdobę, może ubranie.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

57 20 60

Nie nowości jest pomysł odsadzenia powieściowi aby nią uprzyjemnić i wyjaśnić treść powieściową, forma ta dała powieściom Daniela von Kalzony, węgra, który wydał powieść w dziełach

1872. Romans z przeszłości - jest oryginalny dotychczas. Autor przedstawia społeczeństwo na swój sposób i przedstawia wypadki, w których rola czynna przypisuje życie powieściowe, Cesarzowi Franciszkowi Józefowi, Królowi Wilhelmowi, Napoleonowi III. Bismarckowi, Moltke, Beust, Andrassy, Garibaldi i Mazzini!!! - Niemcom daje mocno rolę czynną; wystawia ich wojnę krwawą, wyprawę meksykańską do Azji (na przeszłość zjawiskową) ocalenie Krzyż Świętej, zabawy wiedeńskie dziełek francuskimi, zmuszają Cesarza Napoleona do uczestnictwa w szczęśliwym wojnie, z Bismarckiem i Wiktorem z Piemontu i... bezwinność w wojnie wyjątkowej Europejczyków... Naturalnie i poezja nie wiele zyskuje... Fantazja tak zwyczajnie po niemiecku wykombinowana... jest przynajmniej ciekawa... Polecamy ją tym co nie do czytania lepszego mają, jakie Indeki przemawiania godziny... Rzeczywiście tak jest przeciwnie, że ich bezimienni in spe, mało przyjaciół. ale p. Kalzony nie jest powieściowiem — a jak jego powieści będą wydawać w r. 1872? ciekawe!

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

III. O.

58 24 63

Dziennik w Rzymie wychodzący – Civiltà cattolica, ogłasza pierwsze sprawozdanie wstępne ze spraw do Soboru ekumenicznego należących. Pomieszczone tu są trzy Bulle dotyczące zwołania Soboru i odpowiedź na nie Biskupów katolickich. – Ojciec Św. ustanowił osobną Kongregację, i szereg Komisyj do studyjów przygotowawczych do narad Soboru. Kongregacja składa się z ośmiu Kardynałów i jednego Konsultorium; ona jest ogniskiem wszystkich prac dotyczących przyszłego zjazdu. Szereg Komisyj, przez dowarzyd przez kilku kardynałów, składają się z wielkiej liczby Konsultorów z różnych stron świata. Zajmują się one 1. Cerymonyjami. 2. Sprawami politycznemi. 3. Kościelnemi. 4. Zakonami. 5. Kwestyjami dogmatycznemi. 6. Karnością kościelną. Pomiędzy Konsultorami znajdują się i duchowni i osoby powołane z różnych krajów Europy; — jako to: P. Tejje prof. prawa Kanonicznego w Uniwersytecie w Lowanjum. Guisasola, proton. ap. z Sewilli, Moreno Labrador z Kadyksu, de Torres Padilla z Sewilli. Chesnel z Quimper, Gibert z Moulins, Sauvais z Laval, Jacquemet z Reims. Höfelé z Tubingi. Kovacs z Colocsa. Molitor ze Spiry, Mouffang z Moguncji, inni z Monachijum, Wiednia, Würzburga, Freyburga (Alzog) Kolonji, Monasteru, Charleston. Mossulin i t.p. Jezuita Ojciec Martinow rossyanin, i dwóch pra Tabu angielskich —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

59 22 64

Przez Komisję obrytę za jak najściślejszej tajemnicy. – Główniejsze zadania mają być wskazane wyraźnie w Syllabusie 6. Czerwca 1867. – Czy historyczne i filozoficzne nauki mogą być chrześcijańskimi ojcami przy obrzędzie chrztu katolickim? – O małżeństwach cywilnych. O szkołach i wychowaniu młodzieży. O seminarjach duchownych i seminarjach. – O prawach duchowieństwa względem małżeństw. O prawach obcej miary i horologach... i t. d..

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

60 22 44

Gdzieszmy czasem na kraj nasz.. cremu
nie dwigi [illegible] miłuje. nie dość ardy-
shin cani, ~~[illegible]~~ i nie uczynił [illegible] zdziel
ich pomp. dnieżgo życia pokarmu...
Bolejemy nad tem, ale upatrujemy się
we wnętrze życia naszego i prędzie
przekudzi i obojętnie się Niemcy..
Naród w większej swej części poddany jest
niepokalanemu jakiemu przesileniu, odjęt
mu od ust chleb, krzyku o jutrze
często marzący - jak tu [illegible] o poezji
i sztuce marzyć, gdy głód i nędza
i dzieci przyszłość zasnuć nie dają?
Ale [illegible] kwitła, kiedy ziły [illegible]
na ulicy się rozwijała bujne rozsadę mo
gła.. a te właśnie podniecają nie-
przyjazne słońce.
Pomimo to wspaniałe [illegible] mistrzów
hiszpańskich, i polecamy wielbicielom
sztuki w liście skromnej. Gdzieindziej
wspomnieliśmy o przygotowującem się
wydaniu P. Podczaszy z illustracjami
Kossaka i Zakrzewskiego, w dy-
dzieli dwudziestu nas nowa akwa
rellami illustrowana Maryja skal
czewskiego, w dwunastu obrazach
Walerego Eljasza z Krakowa.
Autor dzieła ją wystawił z kolei
na tygodniowej [illegible] sztuki,
ma zamiar wydać później w dziesię
tych.
Całość składa się z dwunastu wielkich
akwarelli zachwycicie wykonanych
przedstawiających główne sceny poezji
tu, może najpopularniejszej u nas
z dzieł poetów ostatniej epoki —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

61 34 44

Illustrowana Marja nie ma nic jest
rzeczy wiele. Zalecki, Trido a wy
jdzie wiele obrazek, Simmler i mnie
jsze archidia; przedmiot do tego zuży
ty ii pokrycia było bardzo pracujące
i energicznego tonu, ale go odmło
drzi i uczyni zajmującym.
Sam pejzaż ma charakter zamglony,
jest to pudanie barwy niedawnej
przezroczystości dla wydobycia
w dalszej perspektywie. Malowanie nie
smiejące go malowaniu barwą nieco
wypuszczoną, przemiłe je w nieczystą
cienką cyrkę. Kora cienkowy i da
dzielnie nagotowie. Z tego powstawania
jakby pracującego z kolorytem sta
rym i dla pracy wyuczonego się bu-
dowaniu i dla illustratora rzeki się
ich nie mało. Walczy on ciągle
z nauczaniem nie się wypowiedzeniem
historii rzeczywistej i wymaganiami
pejzażu. W Malczewskim na ten
czas w którym pejzaż realizmu jest
wiele, na dziś go za mało, myślisty
jakiś kolorytu, cyrkla i ludzie.
niby widma z magii powstałe.
Marja nie jest dla do illustrowa
nia tekstu, chociaż barwy pracujące
Ze wszystkich znanych nam illustrato
rów najbogatsza jest Elżbieta i naj do
kładniej pojęta jako historia nie
XVIII. w. ale XVII. Poeta odbija się
w malarzu i dopełnienia nie harmonijnie.
Piękna karta z Litwy. pod dziwnie

http://rcin.org.pl

62 25 46

archaicznie piękna odpowiedź
pani Ewa zapisała ołówkiem w dolnym
widoku Marii. Miesiąc. Kwiatów,
drzewa pustelni pejzażu... owiany
pierwszym jakby obłokiem. Na dole:
Siwy kozak [illegible] Kozak przed
stepem... na zdyszanym koniu! Dalej
widzimy starca zmykającego się z pola
i wpadającego w wąską furkę... Twarz
kozaka dobrodusznie starczkowa
na... Miesiąc i cisza idą przed
Marią malarz nadał tej wizji jakby
widmowy nie znany, i wiele pol-
ski; powtarza się on w Marii z wa
riantem (czy Marią całą Kozak?)
scenie pierwszej wizji; w Marii na
ganku dworku pańskiej w dali....
Wreszcie zapisany w wrót dworku.
pośród bitwy wyraźniej. Kozak...
i [illegible] po bojach barwy pierwsze...
Ostatni, obraz widzimy na tle wa-
jowanym wyłaniają [illegible] ...
Wraca [illegible] nocą ku ukochanej.
by na łonie znaleźć błogie jej ciało...
i Miesiąc ku grobu ziemi i cichej,
kiedy [illegible] cień pejzażu.
Ale nad każdą z nich można by długo
się zastanawiać i wiele o niej pisać
dzieci- pejzaż jest znany a nowy
w tej [illegible] malowniczej, [illegible]
kii, [illegible], tragiczny.
Nie mówię co o Illustracji. A pewnie
krytyka warszawy, poznania i Lwo
wa, dokąd akwarele pojadą... ale
nie godna by im odmówić zgrabności
i talentu, którymi od wstrząsnienia Marii
obrazów się różnią. Zdaje się że pan
Ojciec Illustrowanie Marii [illegible] by
[illegible] niepotrzebnie zuchwałością.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

63 26 61

kolejny krok na drodze postępu uczyniła Fotografija; po wielu próbach udało się panu Albert w Monachijum wynaleźć sposób odbijania (drukowania) fotografij, które wydają się tak czysto i doskonale jak najlepsze kopije otrzymywane z pomocą światła. Wynalazek p. Albert jest dotąd tajemnicą. Farba którą się do odbicia p. Albert jest podobna do drukarskiej i litograficznej, ale tem trwalsza... Można ją nadawać do tych jakie się podoba, uczynić świecącą lub zupełnie mat. - Z otrzymanej płyty dotąd odbijania ~~nie~~ przynajmniej kilkaset egzemplarzy może, tak że fotografija w ten sposób odbita, nieporównanie mniejszym przyborom nad litografiją. o potrzebie tamtej przykładu nie zapewne. - Pół dnia - jak mówią, to trudna i mięklicie. Pisma nie mieć chcę kilka o tem dowiedzą, wynalazek; w każdym razie jako produkt pomocniczy, jako ułatwienie kilku kosztu bardzo ważny. Szkoda tylko nowy a przyszłości materiał a obrazy nie mogą by jej natura płyty z najmniejszego stanowiska.. Albert wiele lat pracował nad tym problemem, który dopiero teraz uwieńczył powodzeniem.

Kurjer Warszawski z czasów Karola Marksa, najbliższy miesiąc wiadomości, które pochodzą z Krakowa, pod d. 3 lutego

http://rcin.org.pl

64 27 33.

Kto by sobie teraz chciał pozwolić opłynąć ziemię do koła i przyjechać do domu z podróży rzadkiej zdobyć sztuki, albo skutku przepalenia mózgu, może sobie ~~zrobić~~ zrobić tę uciechę za niewielkie pieniądze. Kolejom żelaznym (na Ukrainie jadąc należy się asekurować w szoferze, gdzie ludzie na nich siadają, jak gawronisty drzewki stalkowe parowym (Ukrainie tutaj pobudzi się i rozbraja czasem, a bywa że drzewiste części osady z nich się rabują) drzewki wynalazkowe, spekulacji i modnych stanowisk - można dokonać ziemię obleciwszy w pociągu stu kilkudziesięciu dni. A jeżeli kto ma dużo pokory i słomianego zdrowia może jechać na drugiem miejscu, nie będzie go wiele kosztowało nad głowę rzeźbiąc do kilkunastu tysięcy. Jest to bardzo przyjemny sposób ukazania się (dawniej) wydawał na kosztach Kijowskich, jeżeli dziś nieco wystąpił.

W postawie r. 1866 jest wiadomość, że uruchomienie stałej komunikacji stalkami parowemi pomiędzy Australią a Panamą; dopełniona zostanie linija odchodząca ziemię do koła. Od r. 1867 podróżni mają nawet wybór tej linii lub drugiej przez wielki Ocean, na statkach z San Francisco do Hongkong. - Na obu tych linijach przez Japonię lub Australię ceny te same i czas wydrukiem pewnie

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

pomiędzy równy. Na Japonija pierwsza klasa kosztuje 1787 talarów, druga 1578; na Australija zaś, pierwsza 1746 a druga 1628. – W obu razach podróż trwa sto czterdzieści dni – Najwygodniej z Paryża do Point de Galle dni 25; z tąd do Sidney 24, i do St Nazaire 33; lub do Point de Galle 25, do Hong-Kong 15; i do St. Nazaire 64. –

Jak Ameryka kolonizowana przez zachodnie Stany zjednoczone bardzo dobrze rozumieją; Australija rozpoczęta na koniec a najbardziej podróż stanowczo na San Francisco i Japonija wyprzedzi.

Rachuje że z pomocą tej Kolei w 39 dniach z Liverpool dostaci się bardzo wygodnie do Hong-Kong; a podróż okrężna ta zajmie cała dni około 120.

Kto by był co podobnego naszym dziadom powiedział – śmieliby się z niego powiedzieć, a wreszcie byłby kazali go zamknąć, do czego się to zdało?.

Znamy podróżnych co z Mexyku, Kalifornij i Chin przywieźli tylko pamięć doznanych potrzeb od których dostali niestrawności. Każdy zdawał się powiedzieć im owszem o którym można przypomnieć. ale nader mało jest tych zmarłych, gdy się wszyscy uciszą, podróżni żyć. i rzecz nagle.

— Kiedym był w Hong-Kong....

Nowicjusz wspomniał ony się zwracają na nieznajomego i żółtą jego cerę

http://rcin.org.pl

Numacy —

http://rcin.org.pl

Spaliony ucieszyło Kawranowy je-
sienne figiel Kiry uciekł nawet hała-
su w krakowie. zapiszemy w naszej
Kronice - ad perpetuam rei memo-
riam.

" Na ostatniej r. Duecie w Krakowie (te
go roku), wśród masek nie zbyt dowci
pnych i nie na zbyt wysoki ton stro-
jonych zwracała na siebie uwagę..
Była to doskonała naśladowniczka Rzeźni-
ka Czas, wraz z komentarzem.
Ubiór jak dość ze zaskakującej rzeź-
ności. Na głowie miała niemożliwy
małpi podwójny, z przodu wychodzący
na głowę osła, a z tyłu batawia,.. Na
/33/2 osłim uchu przytwierdzony był dziwaczny
biały kołnierz, wydarty z gazety:

Czas.

na piersiach był napis " Krytyka-
Kawranowa obliczona jednak wyraźniej
w języku z napisem: Delegacja.
Ubiór stanowiła czarna spódnica,
(skutana) z napisem na brzuchu " Ko-
lonizacja " i czarny frak na którego po
łach wyszyte było: Szkoły polskie.
Na piersiach w wyhaftowanem z pa
pieru sercu, umieszczone dziecię
krzyżowany banknot z napisem -
Czynsz. - Najwidoczniej publiczność
nie zrozumiała wybryku i przeto
żyje zachowanego panowania ciszy.
na głowie głowy K. Kirchmajer wyzna
czył zwierzę - ogrodz.. (Członkowie
abonament na Czas - portretowej) "

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Wydano ostatnio we Francji listy dotąd nieznane Kartezjusza (Lettres inédites de Descartes par M. de Budé), nieznany ich jeszcze, ale do nam na myśl przychodzi że w Rzymie w Collegium OO. Jezuitów ma się znajdować obszerna korespondencya nieznanych i nieużytych dotąd listów X. piotra Skargi.

Trzysta listów X. Skargi! Jakiż to dla całej małej wartości pamiątki nie przysłali dotąd o wydobyciu ich, spisaniu i wydrukowaniu! Obowiązek ciąży na dostojnych następcach w Rzymie, na polskich bracia, czyż tam o pracy skromnej nie mogą: czyż nie przyślą tutaj do archiwum OO. Jezuitów — aby ten drogocenny dla historyi ducha polskiego zabytek wydobyć z ukrycia i zaniechania, jako dawni zakonnicy.

O istnieniu tych listów wiemy z najlepszego źródła, jakiemu pamięć nie zawodzi na pochodzenie spisania ich i wydrukowania — odsyłamy więc do wspomnień biskupa w mowie odczytanej tego dostojnego pisarza — aby się on starał.

Mr. Alex. Jabłonowski ukończywszy wiano w cesi Tajnera, Wagnera, Kadłubka, Jagiellonki i Zbiór innych wydań, zdje nam jedynym cel i Skargi mistr [illegible] ten pomnik wystawić —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Lubiemy prawić wiecej muzyki, niż ją słuchamy w salonie tak wykształceni muzykalnie a zichmy w sprawach zadaniach tej sztuki nie zdolni rozstrzygnąć myśli ale nawet dobrze zrozumieć o co idzie. Oby bardzo muzykalne u nas opowiadają się tem jidrem - a to! flisne - a: jak ja lubię Chopina i t.p. Głębiej jidysz w charakter muzyki mało kto wyjrzeć może.
Ale za to kwestja bedzie w modzie, wszystko co ją w prasie francuzkiej ~~wydany~~ odbija głośniej zajmuje nas wiele jakiś rzecz... nowa.. jakaś rzecz paryzka! Dyskutujemy niemal przez pryzmat o Wagnerze.. o Rienzim i Fanhauserze.. ale o wielkich bojach walczy Wagner swemi sztukami wiecznemi w sprawie swego muzykalnego systemu.. wiemy jakie słuchy.
Swietnie pisano w Paryżu Rienzi i jużto też Wagner wystąpił z ogłoszeniem prawa (żydzi piszą wiele i wydają broszury niemal jak co dzień) - o żydowszczyźnie w muzyce. Napadł w niej na Meyerbeera, Hallego - nawet Mendelssohna i Meyerbeera, który - nawet pośmiertnie, był jego dobrodziejem.
Wagner ma rodzaj emigracji, wyobraźcie sobie że go żydzi prześladują!! -
Rozprawa owa o żydowszczyźnie w muzyce niewiele jest warta, ale wrzawy narobiła niemałej. Autor przypisał ją pani Muchanow z domu Nissenbrode (hr. Kalergji) znanej ze swego muzykalnego talentu i miłości muzyki. Dr Oettinger odpowiadając na broszurę Wagnera powstał od dydaktyki i poprawnie niepotrzebna wiele - nie sprzeciwiwszy

http://rcin.org.pl

wyrażając się nieprzyzwoicie o Pani Kalindzie i o p. Muchanowie. Jestem pewna że Ktoś musiał fałszywe relacje uwinić do Oettingera, ale to wszystko ani się do uspokojenia, ani zgodnem jest z prawdą; a co więcej niepotrzebnie płynie się do jakiegoś chaosu, który dla Wagnera nadaje dużo dla czego przyjdzie jego brozury, bo możemy zarzucić że Meyerbeer, Mendelsohn i tutti quanti milczenie muzykalnemi przedstawienia wyższego rzędu się cieszyć mogą przez nie jako autorzy niemcy par sang. - Cała ta hiszpańska robienka o te wrzawy, po prostu frantowskie nie warta; a dla Wagnera jest przyjemna, bo o nim jakiś czas mówić będą i pisać. Nie mu nie przykrzejszem nie jest nad milczenie.

Znamy już dwie brozury przeciwko Wagnerowi wymierzone.

Ricordi w Paryżu nie zrobił fiasko, ale się utrzymał na scenie.

Nie-ikt z nieprzyjaciół Wagnera przyznaje mu wielkiej zdolności.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

A 70 38

W roku przyszłym świętować będziemy uroczyście pamiątkę stulecia Konfederacji Barskiej; w tym przypada trzechsetna rocznica Unii Lubelskiej, obchodzona dotychczas jako święto narodowe. Ostatnia data 1772 przypadnie zatem dwusetną rocznicę pierwszego rozbioru.

Pamiątka Unii na rozkaz władz ma być obchodzona, w Poznaniu uformował się Komitet do wybicia medalu, który ma uwiecznić pokrewieństwo dwóch narodów, dokonane, bratnie, serdeczne. M. Akielewicz znany ze swego patriotyzmu [illegible] chętnie [illegible] dawniej podpisywał pisze kilka razy prawo w tym przedmiocie; Matejko Kraków wielkiej kilkoryczny Unii, o której przykrości zamierza gorzej jak mowią, ciężko ją wspomina jakoś niechętnie; nawet Smotka stanął na czele Komitetu, który chce uroczystości narodowy dzień ten uczcić. Czy w Galicji, przy dzisiejszych upośledzeniach galicyjskich do Gilary obchód ten będzie możliwy, rzecz jest wątpliwa. Z tego powodu wiele osób pochwala się za wypuszczeniem uroczystości w granicach Rzeczypospolitej na wspomnienia i nadanie jej znaczenia, które nowa odrodzona Unia słowiańskich plemion z idei braterstwa i zgody wyniknąć.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Dowód, o ile w ogóle nie jakaś potrzeba wiecznego nie ma.
Obstawanie przy idei Unii Lubelskiej, będącej ubezwłasnowolnieniem idei braterstwa narodów prawa, prawdziwej federacji ludów jednych, równych i mających prawo rozwijania znaczenia wielkiego. Nigdy nadto głoszona tej zasady świętej popierać nie można, zwłaszcza wtedy, gdy idea panisłowiańska obstawania uporczywy aż do bolesnego przeżycia dowodzenia słabości narodowości, aż do wytępienia jest na korzyść jednostki niemiłościwej i zgubnej.
Kiedy więc z serca nie przyklaskuję obstawaniu takiemu, podnoszę cenzurę w obec fałszywych zasad, odwiecznej prawdziwej i świętej idei.
Ale - jesteśmy w polityce nie wyjątkowem i o wielu obecnych względach nie godzi się nam zapominać. Europa dzisiejsza [illegible] się jurysdykcji nie mierzy, ma nam za złe do zjednoczenia gruntowniejszego się i ustawicznego dążenia do jej zamierzonego celu. Znosiliśmy cywilizacyjne, które za każdym zwycięskim odgłosem naszego życia - powtarzają z przekleństwem i klątwą. - że nie umiemy umrzeć. -
Wszelkie mieć politycznie nie należy rzucać się zbytnio z naszej niedoli i znosić ją z bardziej skupionej w sobie energią Ducha.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Bzdura bzdur – pamięci Unii nie powinna przejść nie wywołując z nas pochwalenia jej i wyszperanej zaszłości na Unii być oparta.

Jednym z tych co do erygowania pamięci tego historycznego faktu najwięcej się przyczynili, był niezrównanej pamięci ks. Tytus Działyński – Biblijotika Kórnicka posiadająca obfite materyały przez niego zebrane, mogła by także zarazem Unii i pamięci pierwszego zaślubu mszę odnowić –

Na rok 1772, zatoba. mamicy pierwszego rozbioru, mieścił Ukaz (nieprzetłumaczony nam i nikomu nie) wydania dzieła – Polska w ruinach. Ukryto z tego opisania dziejów polski i jej starożytnych pamiątek, grodów, gmachów, grobów, zabytków i t.p. Illustrowane pisma posiadające mnóstwo grobów widoków mogły pewien obwód dostarczyć z mapy materyałów do illustracyi tego dzieła. Opisy ~~dzieła~~ mogłyby wydawnictwo dzieł z pomiędzy tułaczej najlepszej z historyą jej obeznanej –

Ze wspomnień pamiątkowych – najdroższej pamięci kwiatów, najczystszej różanych, najtkliwszych do zbudowania jest pojęcia wszystkiego. Można by zachować o tem pamiątkę –

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

36 73 X

d. 17 Maja b. r. zmarł po kilkodniowej chorobie ks. Ludwik Xawery Gotebiowski kapłan zakonu franciszkańskiego Obserwantów w 70 roku życia. Zmarły był synem Cyprjana, byłego powstańca pod Racławicami. Urodził się w Monasterjum w r. 1800, tam dopiero służył prawdopodobnie na Wołyniu, wojskowej tej ubikacji, w której nauczał zamieszkiwali płatery. Oficerowie, Wojskowi, Urbanowicy, Kalkowicy i przyjaciele niebożczyka Józef Stachowski, i siostra jego hr. Krasicka z Włodzimierca. - Xawery to ich ulubieniec za pierwszem wejrzeniem jego pamięci Rymwickiej. Mieszkali razem potem w Krzemieńcu, gdzie Gotebiowski zajmował się wychowaniem młodzieży. Nauczał jej pilnie miłe, bardzo pilnej dla siebie. Umysł niezwykle żywy, temperament entuzjastyczny, pamięć wielka; skłonności charakterowe i duchowe, jednym słowem wszystko zdawało się Gotebiowskiego - wyjechał wówczas do Francji, bawił tam do r. 1848. Powróciwszy do Galicji obtymał ks. posadę Kapłana w zakonie Obserwantów i zajmował ją aż do śmierci z zamiłowaniem oddając się pracy około biblioteki. Czytany, naśladowany, stawał się do końca ulubieńcem, zjednywał od wielu co postrzedy lat jego nie wielu. W ich wspomnieniu nie żyje przyjemniejszego obrazka.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

37.74 2

Gazeta Narodowa pisze mi nekrolog. Jest przykład mierzi jedynie u nas najmniej na nieznanych ludzi. Jeżeli ja tu chciałbym Goethego, przypisując chorobę i śmierć Goethego, jakiemuś przypadkowi w teatrze, skąd wrócił przeziębiony, z którego wracając miał się Goethe zaziębić. — Natura jemy ten fakt który był dla nich niepodobnym, wzgardzą na potwarz, gdyby nie był prawdziwym, do się zemścić umieć potrafi. Wszystko dobre nawet truizmy i przysłowia były nieprzyjaciela użyć. Czytając nieszczęśliwy nieznajomi oczom naszym!"
Biedny nekrolog! biedny Goethe! ale Narodowa wszystkie jeszcze wyda! Zwycięstwa... i — nie wiedzą do zwycięstwa nie ciemna... Ze zdobyć ją i czyn dzieci poznać to łatwo.
Biedny Goethe... ale biedny kraj w którym bez oburzenia takie rzeczy się czytają, gdzie obywatele nie odczują dziennikarza takiego na bruk miasta i nie dadzą jakie jest: na ulicy w żadnym uczciwym domu więcej nie postąpi.
Skandal w Rumunii!! w Polsce pijana kucharka bije się i na pogrzebach...

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

– Siedzę po Syrokomli w nędzy, widowa po nim wyuczywszy się na wiszennym rzemiośle chlebie zarabia lepiej kwiatkiem! Czarne kwiaty wdowieńskie i niedole! ale palce odmówiły posługi.. a dzieci niemają, co jeść.
Tym czasem Drogi Ignacy pocieszał berlińskie Polki za granicą fryzurami i spekuluje na nich.
Nie tragicznie jeszcze wymyślił niż podobna.. ale na dojrzałe dzieła Shakespeare'a wolno drwala pokolenia krzywi ironią.
We Lwowie Libelt tudzież przedpiekarz przedstawiciel w teatrze na Korzeniowskiego sierot widzieli. Cudowna myśl.. pojdą wszyscy.. Kam nejedeš taky.. i ty jesmrtnice nakarmisz się sama dziećmi.
Libelt dziwnie na tę wrzawę, artyści się zgubią, Lenartowicz polny to jeździec, Korzeniowski wzywa zaprzestania.. Przecież żyliśmy kiedyś szlacheckim, libelckim narodem, pocieszał bit nam serce w pierwi.. umieliśmy kochać, potrafiliśmy się.. ~~bić~~ Nadeszły dzieci przedstawienia w teatrze..
Jak myślicie wiele grzeb Lwa, Libelia Rusi dał na dzieci Syrokomli? zgadujcie.. Zetrwane florenów dwanaście.. ubogato.. cenkiw nie licz..
Wiecie gdy wymieniacie gdzie że nas przecie obrzydliwy się ze starych przedrzeźnia, że nie szpica nas już na pieśni i słowa.. wiecie gdy skuteczniejsza ironia, oktrutniejsze z naszej urzędowości?.. Dzieci pierwszy przed... grzeb Lwa pokolenie florentów na chajdaczki.. dajcie mu pokój – Niema czasu ani – serca. Cześć grzebarzu Lwa.. Lwy nie zwykły kochać na pochmurnie –

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

historyk

Do pobytu na wyspie Elbie Napoleona I. ~~wpadł~~ nowych szczegółów dostarcza świe
żo wydane po angielsku dzieło: Napoleon
at Fontainebleau and Elba. Journal
of occurrences in 1814–1815. With notes
of conversations by the late major-ge
neral Sir Neil Campbell.–"
Do tej ostatniej Napoleona przyuważyć
się mimowolnie uwagę, jako do ostatnie
go aktu dramatu, który po najświeższej
prasie powszechnie bawiący się powszechnym nie
chwalebnym wspomnieniem.

" W kwietniu 1814 r. pisze Campbell,
przebywający z ramienia Napoleona w Fon
tainebleau. Przejście moje nie drugie
ustucie, gdym zamelduwany przez adjutan
ta znalazł się sam na sam w obec tego
wielkiego ~~człowieka~~ człowieka; który stawa
przedstawiciela mi w najwznioślejszych prze
mianach, bez bateryowanych i Rinaldych po
staciach – Jenerał Koller (Komisarz ang
ielski) mówił mi, że Napoleon wpadł
był w niecodzienny stan, jakiegoś szału,
i wzywał, że chwycił się nóżki za cro
te wyrazami dziecinnemi, że zawsze płacze
w usta wściekły gryzł i jakby wściekłość
~~wściekłość~~ dzieci. – Był on sam, wyrzucał przed
sobą mieszaninę filozofii, polityki życia,
który jak zwierz w klatce zamknięty,
krokami nierównemi przechadzał się po
koju. Miał na sobie stary zielony mun
dur, złote epolety, granatowe spodnie
i długie buty czerwone; kapelusz miał
przynajmniej od dwóch dni nieczesany, włosy
w nieładzie; na dolnej wardze i przeźro
ściach nozdrzy pełno było proszku tabaki.
Jak było przykazane sam wpadł, obwieścił
się mi z grzecznym ukłonieniem, i
widocznie starał pokryć spokojem, we
wnętrzne rozdrażnienie i trwogę."
Wyraz ten z kadzidłem się zastosowuje
do Napoleona, bo rzadko się spotykamy
przy mi[illegible] trwożył się niezmiernie.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

niezmiernie o życie swoje, nie ulega wątpliwości — „Inglewood wiem z wiadomości, pisze Campbell, nie słuchał słusznej rady ani mi się także nie podawanej; w ciągu podróży mieszkał nieustannie bagażu i strzelał z konia strzałami, przerywał się sam do jutrzenki wiem Campbell. do Londynu Burgersh, wychodzę i wsiadam do powozu angielskiego mieszkał się do obserwacji ruchu wrażenia, jak w nim utkwił, i nie przewidział ani tych jego słów, że sam będzie przedmiotem — wspomnień i ciągle widzi tych chwil o życiu, i chce ich dramatu go —"

Wspomina na okręcie „Indomptable" Napoleon na morzu odrzucił dużo humoru. „Wspomnienia pułkownika, pisze mi dalej, chyba przeczytasz pilnie, pisze autor, że bezpieczeństwo się cenił o życie swoje. W czasie pobytu w Fontainebleau, w przejeździe przez Francuzję, nieopuszczała go ani na chwilę myśl ta, że zamordowanym być może. obawiał nawet tam pułkownik dlatego wyjazdu nigdy się nie zdecydował się mocno.

Na wyspie Elbie niezmiernie był zajęty Napoleon; zabawiał przy sobie Campbella, mówił z nim często i rad. wspomnienia wyniesione pewnie do dawnej wielkości i potęgi. spostrzegał się ale że opuścił tron i nie wyjdzie nigdy wróci. że do świata zjawi się na brzeg i t.p. „ Spokojna ruchu i zajęcia nieopuszczała go ani na chwilę, pisze Sir Neil, a najbardziej był uciążony, gdy otaczający go usiłowali mu niewolę. Nie lubił ani do pułkownika Hudsona, dowiedział ciągle mówił że się im chce pozbyć. Nie ulegał, nie mógł się zrozumieć w tej sprawie gwałtownie był oświadczenia jak kiedy nagły wyjście. chciał jak najmniej być przestrzeganie Napoleon nie obawy mówił i t.p. „

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Wiązanie kampanii 1814 r. przypisuje
[illegible] z dr. dzieł Senatu i Marmonta.
Dla Hellinghausa charakterystyczne,
że nim o zdradzie z wodzów [illegible]
[illegible], wyjaśniwszy Blücherowi „Ten stary
łajdak nawet o nim, ciągle mówi z nie
zmożoną nagannością energiczną. Le
dzieci go [illegible], w tej chwili znowu
[illegible] do roboty."
Mowa była o [illegible] Wiedeńskiego X-
di Enghien, [illegible] Napoleon
na Talleyranda, oświadczył się [illegible]
na [illegible] zadanie [illegible] z nim wiedzieć,
ale jest [illegible] za późno. — O Burbonach
wyraził się z największą pogardą:
„Żadne nadzieje, żadne [illegible] mi
wiszą o nich. — Wielcy panowie, kontenci
ze swoich dochodów zamków i polowań
— ale pewnie by [illegible] ! Gdyby
Francja nie [illegible] z nich konstytucję
[illegible] wkrótce przeciw wypędzi —"
„Rząd terrorystyczny jest [illegible] — Widzisz,
Burbony [illegible] na tronie utrzymać [illegible]
winni by w najgorszej wojnie rozpocząć.
Z wojskiem takim mogli [illegible]
[illegible], gdyby Belgia zdobyli. Ale pa
mięć [illegible], wojsko [illegible]
energicznego wodza, z kąd oni go wezmą?"
Z powodu [illegible] Elby [illegible]
willi [illegible] dla Napoleona, ale [illegible]
[illegible] wkrótce, [illegible] cisza, [illegible]
na nich [illegible], zmieniła w nienawiść.
Wojsko [illegible]. gwardia [illegible]
niekontenta. — Odsłoty — [illegible] zyje [illegible]
[illegible] cesarz [illegible] [illegible]
2 kardynał [illegible] i lud i wojsko obleg
[illegible], [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]

http://rcin.org.pl

79 42 7

Napoleon ukazywał się później osobą
swą coraz rzadziej i zamknął wśród luksu
go dworu. Komisarz angielski domyślał
się jakichś zuchwałych planów, podkreślił
te podejrzenia obecność matki Cesarza i
Xi. Pauliny. – Campbell opowiada iż zastał
p. Lachitję [illegible], że Napoleon w pewnej
chwili się zaczął na marynarza i razem z innemi odbył studja w Boulogne.
Matka odwiedzając go tam prosiła się ciągle
tem zawsze nie był nam ulubionym. Napoleon
miał naciągnąć około piętnastu lat, i dał
się matce odwieść od pierwszego zamiaru.
Sir Neil domyślał się jakichś knowań
i nie był pewnym co miał począć, ale wkrótce
dał się poznać z tej strony że jest
[illegible] a przynajmniej pokazania były tak
słabe wiary z nimi nie [illegible]. Ostatnich
dni września pilnie w jego raportach.
„Napoleon używa jak najlepszego zdrowia
i wiele nie zdaje się przybitym. Powiadamiają
[illegible] że się ze swoim wygnaniem oswaja
i że [illegible] [illegible], zdaje się
mniemanie wpływu potęgi jego nie [illegible]
a od czasu do czasu ~~[illegible]~~ [illegible]
i [illegible] [illegible] nie [illegible]"
Z dniem wszelkie każdym [illegible] podej
rzenia rosły; zjawiały się [illegible]
~~[illegible]~~ [illegible], [illegible] wysłannicy Murata.
Listy z Francji donosiły o nieprzyjacielu
nie wojsku... Napoleon wyglądał [illegible],
przypuszczano [illegible] [illegible], donoszono
o przygotowaniu amunicji i prowizji.
Wurtemberscy [illegible] w tych dniach [illegible]
wypłat pensji [illegible] Napoleonowi
i [illegible] na pretekst do zerwania [illegible]
zań. Tym czasem Campbell wyjechał do
Wiednia, a nadzór zdał na
Hrabiego Ady, który z [illegible]
pisał na małych [illegible] Napoleona i
wiele mu się one nie wydały podejrzanemi

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

80 28 B

Niespokojny Sir Campbell powrócił na
miejsce i zajmował się na polskiej ar-
tylerii oficera pod Elbą d. 26 Lutego.
Cisza panowała uroczysta. Angielski ko-
misarz postał na Elbą dowiedział się co
się działo i wysłał w pory. — Uprzejmie
on mu bowiem że Napoleon z kilkuset
ludźmi na jednym małym statku już
z Elby odpłynął. — Oficer opowiedział Cam-
pbellowi d. 26 Lutego w nocy dopiero i
rano parowce angielskie wróciły. angiel-
scy go dogonili i zawrócili. Oto ostatni
raport Campbella — „Grattan mi do-
niósł, że d. 26 około godziny trzeciej po
południu w mieście i twierdzy dało się
dzwonić, bataljon Kor-
sykańskich wyszedł z wszelkimi atri-
butami. Wkrótce potem dwa oblężone
statki. Słuszący Grattana, który bawił
służył jako porucznik w Korsykańskim
bataljonie, powiedział mu że Napoleon
z całą swoją siłą zbrojną wsiadł na okręt
płynący mając do Antibes. O godzinie pół
mej wyszedł z twierdzy, bez mu-
zyki, w najgłębszem milczeniu, wsiadły
na barki i feluki, i część ich na Brig
płynący na kotwicy przeładowano. O godzinie
dziewiątej Napoleon, w towarzystwie jene-
rała Bertrand, opuścił pałac wyciągając
mały powozem. Latinkowanym Xi Paulinu,
przy Lazarecie siadł do czółna i dosy-
adł do statku L'Inconstant. Natych-
miast cała flotylla wpadła do morza, roz-
winęła żagle i wypłynęła na morze —"
Pamiętnik Campbella postać Napoleona
maluje zmarszczonego wielce i wiele nie
powiedzia — wiele ciężkiej próby wściekłości
nie wytrzymał i nie wytłumaczył swojego
do nie stanął, a dowiedział dopiero
jeden na z pułkowników czasu przeszłe-

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

81 A 4 9 1

pod tytułem: Le Mariage et le Contrat de mariage en Angleterre et aux Etats-Unis, wyszło niedawno dzieło p. Colfavru (znanego prawnika) o którem p. Jules Simon zdając sprawę przed Akademiją Nauk moralnych wyraża się w ten sposób:

W książce tej p. Colfavru zamierzył dowieść iż kobieta nie używa takiej swobody do jakiej ma prawo, czyli, jaśniej mówiąc, że prawo pisane w tym względzie z prawem natury nie jest zgodnem. Z porównania między prawodawstwem francuzkiem i amerykańskiem, wynika że Amerykanie bliżej nas są do prawdy i sprawiedliwości, aniżeli nam się naśladować. Według niego kodex nasz jest raczej obciążający prawej swobody niż ją zabezpieczający. W prawach zaręczyn i w mowach ślubnych mówi kobiety z mężczyzną, a narzucamy jej opieki nazwą. P. Colfavru zdaje się uważać za reformę do której dąży, wiarę w zaletę ogłoszenia, a temu zdaje się rozsądny czytelnik nie zaprzeczy. Bezpieczeństwo dla kobiet przeznaczonego jest nieprzekładliwości względem nich, i względem nas samych, to my na tem cierpimy. Jeden z moich przyjaciół, dawny bibliotekarz Capo-d'Istria, były konsul grecki w Szwajcarji, p. Vétant, po latach dwudziestu powrócił do Grecji, znalazł tam prawa wydane wiele metod Genewy, i zwyczaj bardzo dobrze urządzone. Gdy między królem zapytał go, co w Atenach znalazł nowego dla siebie i co uważał za najważniejsze, odpowiedział, nie przypuszczając nawet o gazecie i kolejach - szkoły dla dziewcząt. W istocie jest to widok mający oczarować. Szkoła przez szkoły dla kobiet i tego jest wydawanie: - W naszych starych prawach jest mocniejszych ma się od rodziców, do dyspozycji kobiety - Książka pana Colfavru jakkolwiek oparta na zasadach postępu i rozsądzania, mogłaby uzyskać za gusto te wyrazy J. de Maistre - „Środkiem najskuteczniejszym udoskonalenia człowieka, jest ubezwłasnowolnienie i podległość kobiety -"

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

82 A5 10

Dr. O. Bayer podaje wiadomości o ciekawych doświadczeniach pp. Mosleria i Hoffmanna nad mlekiem niebieskiem. Zjawisko to zaszło że w porze letniej, szczególniej w czasie wilgotnym, mleko od niektórych krów nie zużytych z drugich, postawione dni kilka w naczyniu, pokrywa się płynką niebieskawą, a nawet pod spodem nieco jest zafarbowane. Przez mikroskop na tej płynce niebieskiej odkryto niezliczoną ilość drobnych grzybków (Penicillum glaucum). Które mają to właściwość że wytwarzają farbę Anilinową, ~~ata~~ jest jedną z najgwałtowniejszych trucizn.- Mleko niebieskie dzieła barwy błękitnej na żołądek i chowni śmiertelnych następstw za sobą prowadzą, zanim po niem zjawiają się symptomata zapalne. Króliki karmione takiem mlekiem po pewnym czasie przeciągu zdychają.- Należy więc zachować tę ostrożność aby mleko nabierające barwy niebieskawej i jakiemi grzybami temi napełnione, wylewać precz.

Wynaleziono kit który doskonale ma służyć do mocnego połączenia żelaza (stali) z kamieniem. Otrzymuje się on z mieszaniny Glycerynu i Glejty ołowianej (Litharge de plomb.). Dwie te części proszkowe zrabiają się rzadko ale muszą być natychmiast użyte gdyż potem nadzwyczaj prędko.- Pollack pisze że wybornie osadzał z pomocą tego kitu stal w stal. stal w kamień, i że zdaje mu się mieszanina ta nie wywietrzała. Jest ona nieprzepuszczalną

http://rcin.org.pl

po tej Karcie następuje
w dalszem biegu

i bardzo bliskie silne kwasy na nie działają. - Kit ten tem twardszym się staje im gliceryna była zmieszana ilości wody i gęstsza mieszanina nie tak się dobrze użyć daje. - Używają tej masy do zaklejowania naczyń za niezgorszych Benzing, olejów asfaltowych i t. p.

Roślina zwana Elodea canadensis. (Anacharis alsinastrum - Die Wasserpest) nadzwyczajnie szybko rozrastająca się w wodzie i bujnie rozrastająca się zwłaszcza na jasnej mocno światłości - Starano się ją zużytkować w jak najkrótszych terminach i przekonano jako mieszczy na pewne grunta. Oprócz tego przy badaniu pijawek okazała się użyteczną dla tych zwierząt. Które w jej gałązkach oczekiwały się i oczyszczały z mułu. Najlepiej kompra wszakże wstępowiła Elodei jest to że wody mętne, zgniliznami przesycone, błotniste, w krótkim przeciągu czasu, pozostawione te cząstki zupełnie oczyszcza, czyni przejrzystemi i zdrowemi. Próby p. Schütz okazały że zanurzona w kanałach budynku wprowadzona w ciągu ośmiu dni zdatna wody całkowicie z mętnej mętnie. Zalecają więc sadzenie Elodei po rowach, stawach K. i t. p. cuchnących [illegible] dla absorbowania błotnistych wyziewów, które tak szkodliwie podziałują.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

84 ~~44~~ 1

W. domowiu bieżące.

Hugo Kołłątaj na posiedzeniu Rady Wó
lewskiej z dnia 25 Lipca 1792. napisał
Leon Wegner. 8. Poznań. 1869. 68 str.

Pod tym tytułem ukazała się bardzo zajmu
jąca praca autora dziejów Sejmu Konsty-
tucyjnego i wielu rozpraw o czasach po-
wszechnie prac odnoszących się do epoki
ostatniej — wyjęta z Rocznika Tow.
Przyjaciół nauk poznańskiego. List
Kołłątaja zagadkowy, dotąd nieznany
nam pochodzenia się nam tu w dziwi
stanowczej akcesji do konfederacji Tar-
gowickiej. Niewątpliwie najmniejszej wąt-
pliwości ze Kołłątaj rozstał przystąpić
do niej i sam akcesję podpisał. Słowo
by się nadzwyczaj; a gdyby zaiste wiele
wielkiego ducha świadczyło Kołłą-
towskiego zostać by podpisanym. P. Wegner
wskazuje do pewnego stopnia Kuźmarę
Kołłątaja a przynajmniej objaśnienie
jego postępowania. Cały ten epizod
wyeksponowany Wegnerowy, przypadły cie
kawemi dowodami, bardzo jest zaj
mujący. Nie potrzebujemy go polecać,
bo sama treść autora najlepiej jest
objawienia warstwie tej wzmianki.
Epoka Stanisławowska skłoni pracowi
Wegnera, Kalinki, Szmitta, ostatnio
nym przez Hr. Załuskiego materjałom,
wyjaśnia i co dziwa dalszej..
Jak o niej czasu jest mniej nawiązy
i obszerniejszy, a przecież wiele nam
jeszcze niedostaje do zupełnego o niej
~~poznania~~ wyrobienia, do pojęcia tego
bohaterskiego dramatu. Scena posie-
dzenia 25 lipca należy do ~~najciekawszych~~
[redacted] do najważniejszych, do najbardziej
-szych tej epoki.. Jakże inny jest ogół

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

85 48 2

Posłanie do Polski przez Stanisława Goszczyńskiego. Paryż. Księgarnia Luxemb. 1869. 16. – 94 str.

O tej piosni Polskiej Ziemskiej pieśni, natchnionej boleścią i miłością Boga.. trudno jest wyrzec coś nadto za strony serca powinny i nie jest dana tej wymowa. Jest to piosnia niezwyczajny, za mocny, a prawie cudna w niektórych wyrazach jej słowy. Z tem religijnem uczuciem i z tą miłością polski chrześcijańskiej, niat Nii nie piosnia.. Opowieść prawdziwy – pieśń nad Niobe nie na biblia pieśni:. Niedola polski – Duch polski i miłość jemu. Tajemnice, cześć Ojczyzny polskiej – Polska bez Ducha polski – Posłanie ducha polski – Polska wskrzeszona. Modlitwa Wieszcza –

.. O moja ojczyzno droga!
Skroś samotna i biedna,
Jak odmieniona od Boga.

Pozdrawiam tobie ziema
Ni duszy w dłoni podanej.
Ku przejdzie, zmiłuj nad nima
Twoje krwiowiście ranami.

I nagle w ziemię wzrok skowa,
Jak wiecznie z tego wygnania.
Zaczyna się dobrego słowa,
Swobodnego wspomnienia.

Kiedy obudzi się w sercu,
Skrzydła jak od dzwonatéji,
I wzbiera swój szary pustu,
Gdy dolatuje twojej szaty.

Takeś skrzydła w myśl twojej,
Że tam niewit co ci śpiewa,
Dlatego się wydaś z tam bóg,
Jak ziemia ciebie miła.. ...

(12. 22)

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

8 [illegible] 3

Zarys Filozofji Natury przez Henryka Lewitoux. Warszawa. Druk. G. 1866. 8-
288 str. 8.

Zbiór ten zarysów z filozofji natury; jest prawie jedyną w tym przedmiocie książką polską, gdyż w dziele naukowe i powszechniejsze zawsze jakoś ubogi jesteśmy, ubóstwo nie w inne literackie płody. Próby Dr Lewitoux są tem cośkolwiek uprzywilejowane, że na pracach uczonych cudzoziemskich, — ma swój własny pogląd i kreśli z nich całość nową. — Sądy o wartości naukowej tych zarysów ze względu miejscowego publicznia, pilnej dostępne dla wszystkich. Zostawujemy ludziom z powołaniem zajmującym się tym przedmiotem.

La Grève. par Busak-Hauké. Brochure populaire; précédée d'une lettre de St. Jean Jacoby. Genève. 8°. 24. pp.

Jest to zbiór zadania na łatwego zagranicą, do rozwiązania — walki kapitału z pracą, kapitalisty z robotnikiem. Busak mówi o zmniejszeniu ilości godzin roboczych, bez uszczuplenia zapłaty. Listy St. Jacoby i Ed. Quinet przyznają to każdy chętnie uzna w zasadzie, widzi jej dla ludu pożądane chęci popracowania jej losu.; ale niewiemy czy tak wiele zamiast na owe zadania do ich przy najlepszej woli — rozstrzygnąć.

23 Lutego — Galilae victoria. (1846 str. 8. Krakow.

Pod tym tytułem wydany został przeglądu niewiele wiersz. pola, na cześć Zygm. Krasińskiego (Dzieje Króla Dawida) napisany w podpiątnach na pokucie d. 28 Lutego 1846. i podpisany Fr. Kordula z Krasińskich Fredrowej z Paczkowa —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

87 37

Biblioteka Ordynacji Krasińskich

R. 1869. 4° L Warszawa. 385/h. XVI..

Jest to rok drugi biblioteki, zamierzonej
Aktem pierwszym Aktu podkanclerskiego Fran
ciszka Krasińskiego (1569-1573). obja
wionym przypisami przez Wł. Chmielowskiego
w. (9 Sty. 1569. 1. Kwiet. 1570).
Przestronny dom biblioteki zamyka
dyarjusz Sejmu 1565, stenograficzny za
wiera akta podkanclerskie; tamdy jak
mniemam ~~Rzeczypospolitej~~, dawno poznać we
wnętrzny układ pomieszkań i przestrzeń
obrót życia publicznego w połowie XVI w.
Akta zaś wstępniejsze w dziale Archiwum
gabinetu Zygmunta Augusta i przenie
ione jak pamiątki, znaczenia, tekstu
i zawiązku...

Jest to zbiorowisko przydatne do nabycia
się z tej epoki, rozbierania wskazówek
i ostrożnych hipotez, ułożyć ich w
ząd pokaźny. Niestety! Takiej jest
o krytyczne wydanie materjałów, nie
o wydobycie z nich ukrytego życia... i
odtworzenia go w innym blasku. A nie
tego może epoki burzliwej zajmującej,
pociągającej mocnej, pełnej, nowej
talent Rzeczypospolitej wykazać nad
do Dramatyczne panowanie ostatniego
z Jagiellonów. Mijamy w dziejach
ie w porę zjawi się, ~~ten~~ ten ubiorem
przeznaczenia w Koronie.. przestrzeń
jasnym blaskiem... Tym czasem zapisy
wiliśmy oddzielne akta Rzeczypospolitej
inny i Akta Koronne..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

88 57

Rocznik Sejmików gospodarskich w Toruniu. Zeszyt I. II. Źródła narad i uchwały odbyte na Sejmikach r. 1867. i 1868. - Toruń. Nakł. T. T. Rataiczaka. 8-1864. 12.

Wydawcy byli mogli wydawnictwo to Rocznikiem pomiędzy pracami naukowymi uważać, a do ubiegłej sprawozdania wydawnictwa Komisyi. Bogate skarby gospodarskie i upiększenia dziejowe krajowe pracy, ekonomicznego rozwoju stosunków ziemskich w całości i w części wiedzy jako w postępach zachodnich. W Roczniku tych wydawnictwa tomu zajmują się materyały cennych materyałów do poznania tej części kraju, i oceniania tych dziel ludzi, którzy przedstawiają jego upiększeniom. Gospodarstwo rolne, stosunki pomiędzy właścicielami, stosunki włościan włościańskie. Kwestye oświaty i tych urządzenia Kasce ich bytu i organizacyi, to w rozmaitych tych. - w rozbiorach i objętych materyałach do historyi ich rozwinięcia w prowincyach zachodnich to się znajdzie zebrane. Sądzimy się i Ad. innych polskich krajów Rosyanie dostarczą dawnych cieniów i rozwiązań.

Książeczka T. T. Rataiczaka, którą nabyć można wyżej, od niejakiego czasu ogłaszała się zajmującą odpowiedzią publikom krajowym wydawnictwom, na nią z-stugę wzbudzenia do życia i pracy. Życzyć by tak należy na tem miejscu. mimo pewnych przeszkód, jakie na tej drodze zawsze mogą.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

89 52 X

Prim' Aprilis. Lwów d. 20 Kwietnia 1869
cena 25 ct. Najlist W. Zagórskiego

Jest to dwunastego wydawnictwa Chochlików pisemko — oficina Chochlica. Ukaże się ono ku obudzeniu że Chochlików nie ma... i że Zagórski na ich strategię zebrać się nie chce. — Nikt dobrze miłego humoru. Dowcipu, trafnej werwy nie ma jak Zagórski a u D. D. ales — jakoś pogłębienie się urywa... I to pocieszające. Prim' Aprilis zaczyna się od wiadomości że miasteczko [illegible] na Velocipedzie... wiadomości Kwiecińskiego i Janowskiego ale... na prima aprilis.

Na czwartej stronicy dostrzegamy ilustrację z ostatniego w Gazecie Narodowej, która uznała za Gotechowskich i Ziemiałkowskich Illuminacyi ku Garibaldiego i Kościuszki... Gotechowski w postaci Garibaldiego: Jamerovio o la morte, nieznienawany. — Ostatnia ilustracja wystawia wyjście z Teatru Gminnego narodu (to. Gotechowskiego) nie z przyjemnemi wrażeniami... o których dowiadujemy się... Radcami... Wodzickiemi i... nie-cnemi jak do wiejskiego Wilka stabiny jest dwoma Szatanami. Na (No 3:)... Hymn Boże pomnożyć Rzeczpospolitą żeby się udał... I tu i w Aprilisie Religia ma się z pyszna. Jeśli jest co smutniejszego nad wielkie, nad niepojęte słowa, nad ogromne treści... do ogromnej moralny ludzi, do wielkich uroczystości publicznych i prywatnych obyczajów... Polska ma się od rodzaju gdy polacy [illegible] wyrodkami... Gdy byliśmy krzyż wielki, a tak nieśmiemy ludzi!

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

90 53 X

Miasto Kazimierz i budowle akademickie w tem mieście. Jurissl. Eustachy Eliaszki.
Kraków 8 min. 136.

Na to pytanie, w którem miejscu stała Kazimierzowska Akademija na Bawole i gdzie są podziały owe wspomniane przez Długosza piękne i obszerne budowle, jako: kollegija, mieszkania i t. d. odpowiada poszukiwaniami swemi p. Eliaszki. Domniemania jego, jako obszernego dokładnie zapoznawszy się w literaturze rzeczy, w sposób przekonywujący dają się wykazywać rzeczki pospolicie białe murem Kazimierzowskich, ale nie tam gdzie ich wyznaczona ad hoc Komisja szukała. Wyjaśnienia te topograficzne Kazimierza autor dla nas profanów nie jest subjudice est, cechowany odpowiedzi i wyroku.
Ale w księdzie tej dotknięto we wstępie ostro nie w innych ciekawych i dostatecznych kwestyj z historyi niedawnej rzeczypospolitej literackiej. Daje to przedmiot tym słowom będą, zapewne pisane przez p. Eliaszkiego, dzieje wolnego, niepodległego (!!) i stale neutralnego miasta Krakowa z okręgiem.
Historja jest nieubłagana, sąd na ludzi przyszłości: przeklęty lub pochwalony nieuchronnie, chociaż dzieje się z nim potomnem wstrzymywania.
Trzeba zaiste prawdą wyczerpnąć na ciężkiej i polemicznej z duchy wspaniałej namiętności i pokolenia odpowiedzialnego bytu. Niech nam p. Eliaszki mówi co nam nie dusty się z nim po swojej Krakowa, przeciw [redacted] nie opinija publiczna orzeka i wyrokuje.. nie Rzeczypospolita Krakowska ma swą historją, z której się niegdyś uczyły całe miasta o wolności, niepodległej i neutralnej [redacted] Krakowie dwory ojca Kuncyusza. Jaki we wstępie swojem słabe ciekawych nas rzeczy uczy autor, a czy życie w Indiach w onych dziejach??
Historyjka o Mińnichu i arabie nie uczy nas w historii Krakowskiej, bowiem ja w paryżu słyszeli o P. S. Julien i Chińczyku.. o innym jakim profesorze i postaci japońskiej... Mnie w Indii.. nie wspomniał mnie Indie pilni i mówił - bo w tem jedno spełnił dobijemy się prawdy. Hanc veniam damus petimusque vicissim.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

91 57 2

Ja merito. Z godłem Licht mehr Licht!
nakładem poruczonym.(?) Lucie. W. Knight.
Stanisławów. 1869. 8. 18 str.

Sypią się broszury polityczne, — gdyby kto dowodem życia rozkrzątającego się, rozbudzonego: .. Daj Boże .. Jest to co najmniej pewnem dowodem wielkiej chęci rozdrażnienia.
Niejedne wyrzekanie, ciekawe, drastyczne także, godzinne postrzeżenie — Ostatni z chochlikanciem (!!)
Jak się domyślamy z pewnością rzecz ta nie mogła być pomieszczoną w Reformie i dla tego wyszła osobno.
Zawiera ona ciekawy fakt, nieledzący do myślenia; otwarcie się z niej ks. Gołuchowskiego na zjeździe słowian w Wiedniu o jaśnie był plan politycznej dwoistości, na którym się kraj poznać nie umiał, nie uświadomił się, myśl ignorował go, dopóki się federacja katolicstwa pod dynastyą Habsburgskiej, powyłaniała i później — rozsypał się z winy naszego nie wykształcenia politycznego. Ilejuż. niedowiarstwa .. Boże nie.
1. Główną wadą naszą, powiada autor, że nie lubimy zgłębić rzeczy, nie umiemy wchodzić w istotę przedmiotu, bylebyśmy jak się tak mówi, tudzieży się pozorami. W polityce, w kwestyi społecznej, w sprawach ekonomicznych, wszędzie tak samo postępujemy, to powierzchownie, ulica była zawsze naszym wyrocznią. Ileż. niedowiarstwa .. Boże nie.
To prawda .. ale — a cóż tedy!. czy i plan a program co się tak łatwo przyjął, co tak głośno i chwiejnie się przedstawił, ulicy jakowe wytrzęsienie obudził, nie był także nie dość głęboki, a na fałszywej zasadzie oparty?
Autorowi dość nieliberalnie obchodzi się z terminem Za merito — My jej przyznamy zachwalitą odwagę w wypowiedzeniu tego co autor prawdą: dobrze uznał — Za szczerą i charakterystyczną ostatniego z chochlikowania, obudzi Alami pracowali ..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

92 55 A.

Herbarz szlachty polskiej Kapicy Milewskiego. (pod prasą).

Nie jeden mąż postępowy ci ulmościnie i naszych ramionami, czytając zapomniany szlachecki herbarz w duchu: ży wnuczętami nie stanowią szlachty i wyszlachcicio wszelkich. Nie mniej przecie i zaginionych rodzajów ich przeszłości historia potrzebna: a dla nas ubiegłe dzieje całe w zapomnieniu wskazałeś, wszechni herbarz to cenny materiał: historyczny. Genealogia szlacheckich nie ma ale pamiątki rodzinne każdemu drogie. Ale czyjeż familije mieszczan, niższych ich życia szkół xiąg przodków — pewna nie mieć??

Herbarz Kapicy jest bardzo szacownym z tego powodu że cały wyjęty jest z oparty na źródłach archiwalnych i że daje nam poznać dawną szlachtę, ukazuje duchowieństwa historyka. Jeden jest wielkim a on życiem polskiej szlacheckiej — ży on czy dobry jak w kimś zda sądzić — zostanie zapomniany, nie zrozumiany, zapomniany, niepojęty.

Kryt w narodzie w narodzie — mówią rzeczy, ten jest życiem na jaw czasy wielkiego jest znaczenia, nie mówiąc już nic o stronie poetycznej i artystycznej — Każdy pomnik dobrze dany skrzętnie przestrzegł przeszłości — a czyż dopiero herbarz dający klucz do źródeł nie nauki tanych szczegółów, spuścizn sprawdzenia, bez których sądzi krytyczny..

Kapica opiera się niemal wyłącznie aktów zawartych w archiwach, szczególnie w nich, ale wskazówki sądzi nader cenne jest i pewne. Mnóstwo rodów tekstów o sobie czerpał pewnie w Niesieckim rękopisy, do znajdą najdawniejsze wiadomości o ich przodkach, kolligacjach i t.p.

Wypadałoby Niesiecki, Duniewski. Lucie Bydek.. ale ukaż nam z jest czy jest Milkiej szlachty żywa bezbarwna napisze?

Wszystko do dotąd ciury i brzydy, wapno i cegły — czekamy na budowniczego

http://rcin.org.pl

Omnibus

Zeszyt III.

+. Magdalena z Żółkowskich Łuszczewska
– Kraj – Z cranów Mikołaja I. przez naszemu
– Świadka – Demetrius Schillera – Greuze –
Klemens Janicki przez L. Węclewskiego –
Walter Scott przez A. Bielowskiego.
– Polonicze we Francji. – Młoda literatura.
– Zgrowa Jen. Granta. – Michelet i Blanc.
– Z odczytu Em. Levasseur. – Pamiętniki
Kelsiewa. – Sprawa dziwej B.. w parafii
~~Sabata w Babigrottes. – Jak prędko mijają~~
~~dzieci objawiają i rozwijają – z tym związane~~
~~wyjątko. – Illustracje do Nauki przez~~
~~Wiat. Elyasza. – Opuszczenie ludności we Francji~~
– Obrazy Rusi Czerwonej. wydanie Zupańskiego.
– ~~Wakacyje uprzemysłowienia (Zima dla ludu.~~
– ~~Historia Kościuszki. – Romans z r 1872~~
– ~~Czas na wakacyje – O pożytku Sobótek~~

Zeszyt 3 – Listy świadka pół-
rocznego kursu – Jak pierwszy
– Kościuszkowski

http://rcin.org.pl

– D. 17 Marca zmarła w Warszawie, matka Deotymy (1) – Śmierć ta dopełniła miarę cierpień na które podobało się Opatrzenie wystawić jenjalną poetkę..
Dawniej już Bronisła Sieroszewska.. potem ta warszawska ojca na wygnanie wprowadzi cy, gdzie niezrażona o życie walczyła pracą, odwagą – cierpliwością..
Po powrocie do Kraju zgasł ojciec. Została matka... nasz ostatek i ta kończy życie... Jenjalna poetka zostaje na świecie sama, gorzej niż sama.. obsypana duchami przeszłości –
Na widok takiej niedoli – Kobiety się wystrzegają nie umiejąc pojąć tych wielkich przeznaczeń, nie mogąc sięgnąć do duszy głębszej tajemniczych cierpień.
– Dla czego? pyta się ustronek..
– Bóg! odpowiada cisza..
Jego święte przeczucia zamknięte dla nas księga wyroków –
Zmarła pani Łuszczewska, jako i mąż jej pan Wacław zostawili po sobie w Warszawie dzieła i nieznane te wspomnienia. Wyjdą wam pewnie kto inny wspomnki pani Niny

(1) Magdalena z Zielińskich Łuszczewska w literaturze znana pod imieniem Niny –

http://rcin.org.pl

Dn. 17. Marca zmarła w Warszawie
matka Deotymy (Magdalena z Gutkowskich
Łuszczewska – w literaturze znana była
pod pseudonimem Nowy) – a tak
depeszuje się miała ból na śmierć
te. w opadnosie osobie
poetki..

http://rcin.org.pl

w pielgrzymce, pisma pana Leo
niewskiego, ale że są najmocniejsze ziel
dzieci; najbudniejszym do akcentowa
a powieściowi znakomitem było utwo
rzenie w domu wychowania dla społe
czeństwa, które oziębiało i ochłodzało
wiecej może niż jakaś warstwa.
W czasach tego terroryzmu paraliże
wiernych i samowoli biskupa
jowskiej (które się nam dziś jakoś
stanem niemal złotym wydają) bolą
było niemałej odwagi by odważyć się
lon dla wszystkich, salon dla rozmów, czytania, muzyki, sztuki.
Wpływ ich powszechnie z uczuciem
domieszanie głębi przyniósł, był nie
zmierzony. Salon dobrze urządzony był dla
wszystkich i szczęśliwy dla każdego
miał uprzejmą; bawiono się tu
nie w obmowy i paplaniny (jak
zarzucał pan Leon) ale w rozmowy
chrześcijańskie bardzo ożywione, za
grzewało do pracy, w wiedzę nas
dobrą drogą.
U pani Lenowskiej arystokracja,
wielcy panowie, wielkanichowie,
kobiety arbitrii, świecie obmyci nie
ficie, wpływy urzędnicze, ustronni
artyści, jednak co nie nie rabi i
co na chleb pracuje spotkali się
ja na neutralnym gruncie, jako
społeczeństwo równi i niezależni.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Ale to zasada tego rozróżnienia
było to ustalenie co nie było sidowskie po
winno — wykształcenie, pojęcie talentu,
zaczęli charakteru —
Na drodze poznawania (ale dziś mówić
nie wypada) — poznałem panią Lucy
Lemplen obracającą się w salonach Jego
Wzniosłości rozumienia wspaniałości — Dobrze wy
chowanych ludzi. Zapłon do wielkiej
nie pani Sidowskiej, uwolnionych od
wpływów chłodu, na ulicy nawet do
pewnego czasu o uczuciach zmie
sić do stałego zatrzymania się
był bardzo wielki. Spotkania się
one zapłonęły wzajemnie. Opowia
tego oddały pewnej przyjaźni wiele,
w stosunku do zamiłowania literatu
tury. Jedyne chwile tak bardzo, da
jące poznać młodych w pełnych nadziei
pięknie i urokliwie. — Mało kiedy pi
sarz, malarz, rzeźbiarz, artysta dra
matyczny, muzyk, nie wypłynął ko
goś ze swojej, nie zdołał pozyskać
przyjaciół w swoim kole
i dzięki temu bez zawarcia nie
swoim ustawiał. — Tu przyjaźnie
przyłączyła Marianka, do nas
mieszkała pierwsze parę lat Sim
mlera, do dziś w pamięci zdarzeń
ogrom Deotyma, nie jestem wierzę

http://rcin.org.pl

zabrzmiał, a nadzwyczaj nie jedna kwestja sporna literacka została jeśli nie rozwiązana, to naświetlona i rzucona na szersze zastanowienie umysłom.

Na każdy z takich wieczorów gospodyni umiała wynaleźć jakieś drobne przysmaki swym gościom. To też każdy przejeżdżający bodaj przez Warszawę miał sobie za obowiązek i zaszczyt przejść przez ten skromny salon. Klimy wspaniałe były jadywigowe w naszej stolicy.

Jakiej umiejętności życia, dobroci, rozsądku potrzeba było, ażeby przez dwie długie prawie czasu panować dobrze z całą tolerancją drugiego - każdy to pojmie. W ostatnich dniach salon ten widział jeszcze obok siebie Hejmana Marszałka i Sapiehę i Hr. Andrzeja...

Tak samo w innych dobach spotykali się te same prawie i wszyscy, najzupełniej liberalnie z najzacniejszemi ordynatorami, tonem zdań rozpoczynającym rozm. Sikorski Klimy widzą siódmej muzyki przed swoją za dobrą nie uznał z jednej strony Moniuszkiego z Dobrzyńskim i t.p.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Szatyniki z Wł. Wolfliem, Lwowski
muzie z Andrz. Kozmianem.
Było to jedyne miejsce w którem
się
Słuchało wieczorków, w których
u p. Leona, w pewnego rodzaju
Niny. Spotykania Lubieńskiego i
wieczory Lwowskich. Stanowiły
charakterystyczny rys epoki Warsz
wy między 1832 a 1863.
Polityka była wygnana (at power can
-ce) z obcego zebrania. ale nie było
w literaturze, na scenie. w sztuce
ale nowego ~~ducha~~ by się nie ukaz
zało. Dziś podobne wieczory w
Warszawie wpadł by pod zbiorowej cyrkuł,
byłby niepodobieństwem.
Przywiązany oświadczy i ulotności
szczęścia, chcemy rozmaitości literac
kiej - pomimowiemy pamiętać o tem
że nie same dziełki są narzędziem
do rozpowszechnienia miłości rzeczy wiel
kich w życie słowo, czynami spo
łeczna są, ~~wielkimi~~ Przyjaciółmi
polskiego muzie nie wyrzekło się
nigdzie.
W dziejach literatury polskiej po
1830 roku, nie jeden malka Dec
dowy, ale z ustępstwa zasługa, dziś
jedno słowo nie napisała w życiu.
Zajmie należne sobie miejsce
zacna pani Łuszczewska.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Pisać listów w Kijowie za dużem mieście jest trudniej, niż odbijać na zdrowie [illegible] [illegible] [illegible]

http://rcin.org.pl

Na kilka miesięcy przed ukazaniem się Dziennika „Kraj" obudził on już zajście prasowe i dopytywano obiecywano, nie wiedziano w życiu nowego organu, którego opinia publiczna z góry narzucała współzawodnictwo z Czasem. Było ono niebezpieczne, gdyż dwa jednej barwy i wartości dzienniki, w jednem ognisku się rozpalone i niemiłe, Nowy musi z góry przynieść coś nowego, musi mieć przyczyny życia. Na tej nie zbywało Krajowi. Galicja posiadała organu ucieczego, konserwatywnego, niezależnego, postępowego w imię Kraju, nie w imię osobistych jakiejś ambicyi, stronnictwa lub konsorcjów - ani strupieszały Czas, ani zbudzona na nowo Bibl. Dziennik, nie mogły stanowić w potrzebie tak ważnem a tak trudnem jak obecne -

Ale powstanie Dziennika obok Czasu mającego imię, kapitał, klijentelę, uznanego (nie do pospolitego użycia) ale ugruntowanego z dziadów, pewne tradycje formy, stronnictwa, poparcie prasy zagranicznej stało się Dziennikowi zajmującym - powstanie takiego Dziennika takiem nie było. Czas zachowawczy, ortodoxus, bankierski - panicki, wkrótce w tym współzawodnictwie [illegible]

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

ni burzuazyjnego opozycjonistów, wyraz
rewolucji społecznej. // obrazoburcze
nowe rodzące się pismo najstraszniejszej
jest w gazetach jawna ... czerwoności.
~~Anarchizmu~~. Kim się kraj ukarał już
w pierwszych kotach był ostrożnym...
ale nie można zapomnieć że i czas
oddawna ich znanym jest i wielu
ludzie co dzisiaj o nim.. Jest on
najciężkszym wyrzeczeniem porządku
który zwykle lepiej się umie bronić
i propagandę prowadzić -
W ostatnich latach zwłaszcza zwróciło
uwagę przywództwo, wpływ i poparcie
burżuazji nawet, gdzie był najwidoczniejszy
charakteryzacja przynależności
idei i ludzi takich pozornych obrazuje
błotem. - W tym względzie nie-
słychanym już nawet prawodawstwo narodowe
Po dwóch ostatnich wojnach Krajowych spadł
jarzmo burżuazji ustąpiła ich władza Sa-
pieżyny, Szym. Samelsona, dawna Szlachecka
i Stan. Czarnecki, ukazał
się narodzie. Ci ludzie się zdawało
że panowanie burżuazji ich ustanowienie
nie wystarczy, mocno się zawiedli.
Rozpoczął życie bezczynności, ospałości,
przyzwoitości z godności, z powagi,
dorabiając się uznania, które bez
żadnej wątpliwości zyskał panowanie.
Nie jest to jakieś idealny ale który
nie ukazuje byśmy przyszłości, ale uwa-
runkowany dzisiaj, bojaźni wpływ
na nasze.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Zdaje się z pilnego rozpatrzenia się nad
tak ważnemi rozprawami Kraju, iż nie
ma jakiego tak ważnej rozdrażnej, jakby
prasy mieć można. Wiele pisania jest
umiarkowanego i ostrożnego, ale między
tymi tych pism nie ma. Korespondencje
zagraniczne wiele do życzenia, a część
literacka, z wyjątkiem Prawdy
wcale pisma nie odpowiada.
W życiu naszem literackiem zbyt
wiele jest nie tylko, by je zaniedbać
lub lekceważyć można. Wolno
Czasowi ignorować to wszystko czego
publiczna Siemieńskiej nie lubi i co
mu zawadza, ale Kraj winien
zdawać sprawę z każdej nowej książki,
na którą zapotrzebowanie. Pewni jes-
teśmy że do dojścia nie postara.
Zatrzymałe Kraju powinno o jakiej
zapadniej prasie być przekonane,
że się dziennik ideu nie zdobywa od
razu uciechą, że na nie powinien
przemocą i zapałem, że potrzeba życia i
trwania, zapisywania by zbierać. Nowości
muszą być Kraju, bo na to przyszły
światu.
Współpracownicy [illegible], nie mamy Roku
ni organu Czas i Narodowiec, zamiast
z tych pojawi pisemko wspólnemu
niepodległości. Tak by to prasta bar-
dzo ale obrzydliwa, przeciwko ja to
trudno, [illegible] zniesie [illegible] walczy.
Nie przeciwko się Kraju obawiać wszel-
kiej polemiki. Bo walka żywo żyje,

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Na kilka miesięcy przed ukazaniem się dziennika „Kraj" obudzał już zajście publiczne, dopytywano, obiecywano, nie wiedziano w czem się nowego organu. Ktoś mi opinię publiczną z góry narzucała współstawienie dziennika z Czasem. — Było ono rzeczywiście, gdyż dwa jedyne bardzo i uprzywilejowane dzienniki, w jednem miejscu są nie możliwe i niepożądane. Nowy przychodzi z góry musi coś nowego. Wszystkie wady zgubionego, a wszystkie stare lecz nie dotkniętej wiary, złowrogiego, zacofanego Czasu

życia pisma czytane. Ubodzy i ubodzy
ten się w ich religii zacierają niepo
winien, niech siedzi za piecem –
Ale w wielce liczba dni przykładnych
uczuć, ubiegły nienawiść czasu i narodów
ka, ale i przy zachowaniu a ignorowa-
nie obelżywości, uznawanie prawdy,
gdzie ona jest, choćby w nieprzyjaciel
skim obozie, wymienienie szlachetnych
cnotliwych nieprzyjaciół; kochać
nie nie przyjaciół – ale kochać po
chrześcijańsku nie po heidenskim i
po turecku.

Principiis obsta, które powinno
na czele siedzieć – ale obok po-
stanowienie zachowania, ostrożności
i przezorności.
Bo wszystkie narzędzia uczci
wie w złe ręce postawione mogą,
odwrócić broń może (jak wiele
wojna czasu) to, co służy do czy
stego celu nie wypowiedzą.
A najwyższy rozum – cnota!
I tam godzien kraj uznali sobie
stanowisko i kiedy nie dostrzegą
się zgorszenia czasu nieprzyjaciół,
przez ich wzgardzić i falsyfikować,
przez ich wzgardzić. Zgoda na nas tych i spo
dziewamy się ze dokonia zadania.
Wytrwałości, boku i powodzenia!

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

– Naczelny świadek, opowiadał nam na Styczniu z r. 1839 zdarzenie, zapisujemy je jako rys do historii Mikołaja. W roku tym Mikołaj robił przegląd (Smotr) pierwszego Moskiewskiego Kadeckiego Korpusu, złożonego z samej szlachty. Komendantem był pułkownik Franciszek Świątkowski (Franc Karłowicz) polak, niegdyś oficer artylerii w Korpusie Litewskim, który w r. 1831 będąc powstańcem, oświadczył się za bracmi bić nie będzie, za co przeniesiony do rosji, poczuł przydzielony był do Korpusu Kadeckiego – Każdy taki przegląd Korpusu w takim stopniu ważnym tytule artyleryi nigdy nie odbywał, bliscy mieli celebrowych świątków.

W czasie przeglądu sztabs Kapitan podawał (oficer pułkowy czyli kompanii) zmylił Komendę; Mikołaj przykro za wiele powstał się tem do wściekłości i zaczął wołać na całe gardło – Świątkowski! Świątkowski!

Cisza ogólna... Car zły... wzywa drugi ale Świątkowski nie słyszy. Mikołaj powtarza – Świątkowski! pułkownik jakby z głuchym nie odważa się... Nareszcie poruszony się Mikołaj woła nieco głośniej.

– Panie pułkowniku Świątkowski! Pułkownik dopiero się odważył zespolonemu głosem, na znak że głuchy jest Mikołaj wzkazał – Rozgniewany Car wołał do niego – Z kąd się u was wzięła panie pułkowniku ta małpa Klin dawniej ośmy kompanija?

http://rcin.org.pl

– Z Krajów Mikołajowskich wyjść by może
można przyjąć dowodów pewnej

Świątkowski opuścił to z uprzedzeniem.

– Sztabs Kapitan Padłow, z Akademii Artylerii W. Cesarskiej Mości na okazem przeniesiony do 1. Moskiewskiej Brygady Kadetów.

Cesarz nie nie opuścił, prócz tego, że przegrał, nie stracił ani grosza, odjechał zwiedzony. Jednakże nauka ta nie została stracona, w następnych latach nie odzywał się nigdy do pułkownika i w krótko przyszedł 11-lib. pomimo jej Nikolaj umiał postanowić niezależnie charakterem. Świątkowski został później jenerałem, a umierając cesarz oddawszy wielkie usługi, i uposażył wdowę i dzieci, gdyż Świątkowski nie umiał kraść i umarł ubogim.

W r. 1846, opuściwszy tensam – odbywał się w Petersburgu ślub cesarzewicza Mikołaja Olgi Mikołajewnej – zjechało się mnóstwo zagranicznych dzieci z nie mniej całych. Zwykła carska zabawa, najrozmaitsze przegrody zajmowały gości. Mikołaj lubił się śmiać wielkiem śmiechem i wydawaniem koryjuszów kadetach. Milkujący wydawszy 2 dni całe dnie między ludźmi z dawnego examin, dla oficerów, ulicy się zabawy czyt. pływaniem do tarczy. Car był zadowolniony. Kazał brać służyć w koszty, i pomnożył do 1. dnia kadetów ulicy kosztem obrzędu. Mikołaja pojawiło w grobie całej familii swojej.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Car przemawiał wtenczas dzikie namiętności
moralnego przykładu obrzydzenia ojczyzny
i zachęcania ich ku wierności służbie,
gdy najnieoczekiwaniej ukazała się dziwna
postać przeciwnika, mimo za-
kazu z przykrością do Cara. Był to
zgrzybiały starzec, mocno niemieckiego
pochodzenia, w mundurze dawnego kroju,
obwieszony orderami dawnego faso-
nu. widmo z czasów Katarzyny...
Był to adjutant Panthenaik.
Podszedł padł na kolana i chciał
oddać prośby Carowi. Ów z przera-
żeniem cofnął się. Wtenczas w jednej chwili
z najlepszego usposobienia i łaskawego
przeszedł do wściekłości, której na
mowie nie umiał. W obec wo-
dza i obcych dostał Car szału
i na nieszczęśnika i starca... Kopnął
nogą w ramię... Panthenaik upadł
na wznak.. Wstając zbladł ze zgro-
zy.. szczęśliwie obcy ci zięta nie
znający do takich przejść..
Obecny naczelnik tronu przestraszo-
ny i zawstydzony, gdy Car się od-
wrócił, podbiegł do starca, podał
mu, odebrał prośby i wyprowadził
z bardzo uroczyście.. przyrzekł że
postarania spełnionej. Na obiedzie
się wszystko skończyło... i na zawsze
dalej...

Subordynacja moskiewska nie cier-
pi najmniejszego wyjątku.. a zresz-
tą nie tak do niej nawykł że

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Car powiernik ustawicznie dojrzewał myśl
mordu na groźnym obrońcu ojczyzny
i zachęcając ich ku wierności służbie,
gdy najniespodziewniej ukazała się Dzie-
wica pod postacią prześladowczyni, mimo za-
kazu z prośbą do Cara. Wyszedł
zgrzybiały starzec, mając niemieckie
pistolety, w mundurze swego kroju,
obwieszony orderami dawnego pasa-
ma. widmo z czasów Katarzyny...
Wyszedł odstawiony niczym pantomima.
Podszedł padł na kolana i chciał
odebrać prośbę Carowi. Ten z pocie-
chą biegnie. Mikołaj w ich duszy
z najlepszego usposobienia i łaskawie
przeszedł do wewnętrznych, uchylił ka-
mienicę nie umiał.. W obec ro-
dziny i obcych dziwił Car rzucił
się na nieznajomą i starca ... Kapitan
nożyc w ramię ... pantomima upadł
na wznak.. Wpierw zbliżył się zgro-
zy.. szczęśliwej obcy dziwiła nie
nauczyli do takich przejść..
Obecny naczelnik tronu przestraszo-
ny i zawstydzony, gdy Car się od-
wrócił, podbiegł do starca, podda-
niósł go, odebrał prośbę i wpisując
Carowi wrażenie .. przyrzekł że
powstanie spełniony. Na obietnicy
się wszelkie skończyło... i na skarb
dalu...

Subordynacja moskiewska nie cier-
pi najmniejszego wyjątku.. a zdaje
mi się tak do niej należało że

http://rcin.org.pl

że wiarygodni świadkowie świadczą o najbujniejszym objawie uświadomienia
Żołnierze przechodzący ulicą, pozwalają się przypatrywać pięknej papudrze
zielonej siwiźnie na balkonie. Jeszcze się jej przypatrzą, gdy papugom
wyłysiejącym znać w lichim kwaterunku pieprzą kwestarki po mołdawsku
— Stupi! Stupi! (Durak).
Żołnierze skwitowali natychmiast wypłatę, zdjęli czapki i odeszli
spokojni.

— Darujcie waszeć bitkowodzie... my płacim za jedzenie płacimy... nie
musim wiedzieć za oficer...

W chwili pierwszego objawienia urodzenia i chrztu w mieście jest
tajemnicą i biciem. Gdy ktoś tajemnicę niedwuznacznie uderza, można
się mu wyłupiastego uderzenia i chrztu wyjrzeć. Policzek starczy za
telegram adresowy...

Potajemnie papugi głoszą najlepszym dowodem jej oficerskiej rangi...
żołnierze postępują jak mu instynkt narodowy wyklucza.

(ze wspomnień A. L. K. S.)

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

W Schillerowskim spadku zostało, jak wiadomo, część niedokończonej tragedyi Demetrius, wziętej z historyi ostatniego Dymitra, który – nie znać dla jakich współczesnych, cała Europa nieszczęście zajęła wiele. – Schiller widział wiele zadań tragicznych mogących dostarczyć wątku do znakomitego poematu. Nie zdało mu się o historycznej prawdzie, o Kulturze, o barwie miejsca i wieku narodowości i zdecydował, że sytuacja była dramatyczna i nęcąca. Tragedyi tej wydanie ostatniej przed paru laty ukazało się. Zarzucano wiele rzeczy nadmiernej wymagającej ostrożności, bytu do dopełnienia niedokończonego wielkiego dzieła, a myśl i dzieci wiele przypisywali sobie i wyjaśniali – i tak brak organizmu, niepodobieństwo, niewłaściwe jest zdania niektórych. Zdawało się co chwila słyszeć wielkie ostrożności zarzucane, przez które gdzie nie jest wykończone dzieło, nigdy zrodzone, a rzeczywiste takie dopełnienie i przetłumaczenie – literatura nieczna prawdziwe.

Utwory Schillerowskie i jego wiek, odmienił się przecie wcześnie w całości nowej, Laube ustanowiony dyrektor dyrekcyi nowego teatru. Są takie te, obudzenia wielkie zajęcie, przedstawiona została d. 1. Lutego w Lipsku z wielkiem staraniem i przepychem została bardzo dobrze przez słuchaczów odpowiednich do dobrego przyjęcia.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Charakter postaci i jej rola w dymitiadzie z najlepszej malują się strony, całe pojęcie głównie chodzi do Lwa Sapiehy wystawia autor jako dość piękne, chociaż i nie bez kontrastów. Jako wyjątkowy akcie malowniczy jest obraz Kniaziewicza dworu polskiego, który z przepychem przedstawiono. Dymitra wystawił poeta jako męża dobrej wiary, ucisku polskiego rzeczywiście pod[illegible] nieznającego, w walce z przeciwnościami a zadaniem oburzającem. - Szczególniej akt czwarty i sceny Dymitra z Marią, jego, robią wielkie na czytaniu wrażenie - Mickiewicz swobody nadaną charakterowi narodu moskiewskiego, wydaje się dziwnej; ale Minin i Pożarski tem się autorowi tłumaczy, chociaż w jakiejś innej historycznej postaci charakter. - Lubo wyrzucają mu w każdym akcie, zdaje się obrazy na ołtarzu Schillera. -

---

Mają swe loty niektórzy ziewaki i pisarze, ale malarze i - obrazy. Moda wynosi jednych niezasłużenie, lekceważąc drugich niesłusznie fantastycznie; dziś Rembrandt i Hobbema, jutro Khi inny, po jutrze dziwaczny dziwnie zajęcie nie

znany

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

postaci, ~~Idilla~~ Idylla nazwiska dotąd
nieprzykładu było prawo obywatelstwa-
Była chwila gdy sztuka historyczna
obrazy i dzieje zwracały uwagę; na
Lichta postawa dla Murilla apotheoza
Że ta jego najwięcej dobra utwory, nas
miłujący cenisz.- Tak z wielkimi
wdziękami artystami; z francuzami
i hollendrami.
Do wielce dziś cenionych należy
Greuze; rozpowszechniony miłością
szkiców, ujmujący wyrazem twarzy
rysunek dziewczęcych, charakterystycznie, dzie-
ci, sielankowy w pielęgnowanych na
nasz wiejskich, typ rodzaju jak je
pojmowano w XVIII wieku.
Greuze urodzony w Tournus w r. 1725.
pierwszy raz wystąpił z obrazem fa-
milijnego, cichego szczęścia wśród naj-
reprezentacyjnej społeczności Ludwika
XV., obok płaskich Boucher i por-
trecie pani Pompadour. Obraz ten
„Ojciec Klary Biblią z dziećmi Sumacy,
uczynił tak ogromne wrażenie iż ar-
tysta od razu stanął w rzędzie.-
W Rzymie jest podobnie wymieniają,
ten szczególnie że żona stanęła mu
za wzór przeczystej niewiasty Rzy-
Klio malował; wyraz jej twarzy u
świętych jest, tragedyjny, ujmują-
cy.. Tym razem... historja grze
bie w starych pergaminach dla stu
żo ii b była najnieznośniejsza w stu
cie pedantów.. i gorzej jeszcze...

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Cudowna sztuki potęga nieśmiertelnie
ta jak jeden anioła dobroci, jeden opie
kuńczego anioła domowego ogniska.
Sam zrodzę Greuze, który sceny czułe i
pełne rzewności najlepiej malował, sta
wszym był z języka i zarozumiałości -
Brat pani Pompadour, Pan de Marigny wraz z Jerzefem Vernetem, obsadzili wystawę obrazów, pełne z nimi Greuze. Zatrzymano się przed jego obrazem Zaprzątanej. De Marigny po chwili odezwał się.

— Widzę pan że to bardzo piękne..
— Tak, mówi, odparł Greuze - piękne, chwalą mnie wszyscy, a roboty nie mam.
— Bo masz mnóstwo nieprzyjaciół, przerwał mu Vernet, wiedzą i mówią jednego, który niby cię do szaleństwa kocha, a w końcu cię zgubi.
— Kto taki? zapytał malarz..
— Ty sam! odparł Vernet..
Jakby to ciężko i do wielu o lub zastosować się dało!

Brakuje nam Dotąd historyi literatury chociaż, mamy jéj już wiele .. ale, każdej na czemś zbywa.. Trudno bo rzeczą napisanie dziejów o rzeczach z których tocić dusza wyciągnąć pomoc. ba.. nawet z tem całe życie po święcić - bez tego nie można zrobić co innego nad bezpieczeństwo i pustą rzecz. Poświęcenie się pracy cudzej niebezpieczna, a uczciwe i bez przy-

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

przygotowanych monografij niema
my, nikt jeszcze dziś nie przebrał
nielu, które gniazda zarastają, i ja
ko gniazda omijane są.
Wiadomość nawet postaci literatury
figurowniejsze nie są jasne dla nas i
ograniczone. Pomoli jednak pojedynczemi
studjami wyrabia się lepsze o nich po
jęcie.
Jak w roku przeszłym bardzo dobrą
monografją Treniów i czasu pierwiastka
Kochanowskiego dał nam T. Tarnowski,
a obecnie przybywa nam ciekawa
ks. Domosławskiego o życiu pisarskiem
i przekładach pierwiastka Klemensa Ja
nickiego przez prof. Łuszczkiewicza.
Z tej garści opartej na prawnych
przesłankach i na nieznanych rękopis
mach (listach, epigrammatach) pilnie
badanych, ujrzymy umiejętnie, rozumie
nam postać Janickiego wcale wyra
zistą.
Na swój czas zapewnia życiu cie
kawe, bo kończące wielkopolskiego
ubogiego dziecko wieśniacze,
poeta laureatus... europejskiej sła
wy... w dwudziestym wieku życie jego
poety pierwiastka wprawny, jego ulu
bienice Kmity, Krzyckiego... ucze
Padniewskiego Koronnica... ale bie
dacyjko pozostaty, ze swoich dokła
dów jeszcze po życie wyjrzeć śmierci
i po długiej febrze, zabójczej puchli
ny wodnej.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Całe do życia usługa mea na stanowisku [illegible], na [illegible] nie [illegible] na rozkoszowaniu się w nieszczęściach i na [illegible] [illegible] [illegible]

http://rcin.org.pl

Sroci Stemba wstroby 2kd si wymiesta
y 2kd dusi oddiewa mnie wdaa podlina-
Mezé dwtaciwcii poiby, ale di i wiekie
~~wbio~~ dawkiby si prebija w bj ppowie-
dzi tdu szczery i obwarby, ai do wyzna
nia bb. dziw wyobkazujacych, jdu wpres-
rapbym wiekie brabu wyciwiecy Duchan.
Dzisi by si aa bo zidem pewno poiby wie
zdoby.

Zycie Janickiego nabzij dla najwy-
jatkowiejszych bowiu poiby .. podbzie
go do bdoski, powrot do kraju ukaz
piona, stosunki z mezczyzni, miesi
dla Elziusi .. nawstetka towarzy
z jaka tyn wmieszka pawem pozytku
prawdy wyprowiadza .. to wytamie Zy
bijowafij, ukiza p. Wasilewski jaki
list pierwszy raz jasno i dobitnie

Obok monografij Komenska Janickiego, postanaci moze druga p. A. Wotic-kiewiczego o Wactawie z pobka Po-tockim, zachwalonym autorze pisma tu Wojna Chocimska, wydanego zra zu pod imieniem Lipskiego.-
W Zmuiatku w ubiegym zyt Pobcki nicmal on sam w pobce prowadzi, pizyjs pod stania. Zycie pobckie go cicha i skromna, pospolity zy not pbiecki a wiejski. Nie nale zy on do mozngch a sbogich, ale do ubogich Srednianskich pobckich rodzin, wyrosbych si z tych domow dziedziny co Kmiotowie- Z rana

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

pisarz wojskowy, potem zaś siedział na wsi, w Łuźnie na podgórzu Karpackiem. Śmierć syna oblicha mu życie żałobą, pokiu i grzechy tych dwojga dzieci i ziemy. Obiecowany powiększał się proces, zmarł pod Koniec XVII wieku—

Talent pokolenia odznacza się na tych dwu zachowanych, nie denerwowana, pełna energii i wyrazistości formy, a przez pouczenie ogólnie rozpowszechnionej i narodu polskiego. Pisali się tak z nim wyrazili godni.

Grzechy naszego opanie. za lekkimi wtopy
Na pisarskiej twarz dwoje oczu i pokoje,
Dziś, nie w modzie dla tych, nie wozniw
zgomora,
ale się we krwi utrwalej i wytrwa i piora,—

Należy przeczytać po Chrześcijańskiego
chwilę dla jego obrony XVII wieku.
a cała ta wspomnia wielka nadto
zasługuje..

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Rzucony na polowanie do Francji, niemiec kiby przyrastał do myśliwskich uczuć obfitych w owoce... przybywa na zamek (wiadomo się tam zamkiem nazywa co się na zamek zamyka) i z góry uśmiecha się, nowiutki towar... i [u]portem, — uśmiecha się, kiby mu przyobiecano. — Spodziewał się tak tym Germanij, że jiscze przyjaciela tuego, kiby pewni zadrzymał, nie zostawi w domu, przyjmuje go uśmiechem towary i ofiarnie mu jue postęgi-

— No — a cóż i dziś na polowanie! przy t. myślimy.

— a jakże! A jakże, na zajutrz rozpoczniemy od winnic.. tam kosiów jest.. zajdziemy i pod Stolicem.

— ale: ~~pytam~~ zdziwiony podchwytuje myśliwy, kiby nigdy jiscze nie polował na kozy. — No — a potem?

— Potem, odzywa się towarz. zajdziemy w doliny, Komunikuje myślistwo... Rozpoczęcie polowania pana parę cierpieni o kiby ich uciem.. mieli się nam uda je odszukać.. w dolinie jest dr za Stolem, mały stawek, gdzie woda przeczysty wiadomo kaczki dzikie. Jestem pewien pewny że te zgadzika kaczka, ona tam jeszcze musi być.

— ale jakże — przerywa zmieszany nie miec — czy nie macie nic tu Kurapatw?

— Kurapatw! jakże! mamy! mamy kurapatwy! Pytacie się pan czy są kurapatwy! a jakże! są! ale z tymi kurapatwami

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Kumpanami biada okrutna! Kto
ich ratuje... przestępcy mieszczą jedną
zabili pana Klemczubia, a drugą ranili
śmiertelnie. Widać złodzieje dobrze
się nie wylizało... Żyje wszystkich ma
my dobre świadectwo... Jeśli się
pani podoba, kobiety na nie polowali,
kto wie na przepisy nie zważając?
Mocny pan to ranny dobrze strzela?
Ich powiedzieli tak...

— ale na miłość boską, zamordować zwierzęta
płochliwe gorzej, niż mordować ludzi za
rosji i zajęcy nawet?

— Zające! ale to! pojedziemy w Urzecie,
moja siostra je pani pokaże! Są zają
ce! Jest ich bez miary... Jerzefinka,
Alfons i stary Adolf... Co za bies
Jerzefinka, ta stara ma w nie gadzi,
jest przy nadziei. Alfons się z nią
ożenił, a że ma ich ojcem rodzi
ny, nie podobna go odrywać od obo
wiązków i zabijać! Nie pozwalam!
Ja ich ochraniam! — Starego
zaś Adolfa... jeśli pan sobie życzy,
zabijemy! zabijemy! Już mi czas
na niego. We jego lat go pokarm i
zabić nie można...

Co wysłuchawszy nie mogłem stanowczo
swojej zapatrywań i nie przyjąć roli,
wróciłem do ojczyzny... przyrzekając
sobie że w Francuzkie polowania
nie więcej nie będzie —

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

. Obrazek z natury –

Jestem młody artystą, ale tak świeży jak wczoraj nabrzmiały na świecie grzyb. Nie chcę się ani przed nikim, ani dziś przed obowiązkiem ... wyłamywać się za granicę ... Tu w pewnych kołach złą krwią obowiązuje patrjotyczne wspieranie ... obchody balowy z frakami uroczyście ofiarowuje się za miłościwe wizytowanie słowiańskiego wdowonia wszystkim pilnie potrzebnemi sakramentami ... ale żywot cichej pracy ... zaciszne w przyjaciół nie wystawianie się ... i w kwiecie młodości ... niedbałe wyciąganie pieniędzy z podróżującego, nie zawsze się udaje ... coś najlepiej obrachowane ... Co za powieść? – po warszawsku mówiąc mówi sobie – Chrome? Ty nie miał pisać, umiem kredki ortografji i mam wiele bezsprzecznie dikcja tura studjowałem, ale nie mogę od pisania przez stargane pancerki i kolczugi angielskiego angielskiego ... Rzucił i umowy spisano ... wydała się bardzo rozsądnie do pisma Kłosy, gdy darmo godne przyjaciół dała; później wkradziwszy się darmo uzyskał można nawet cenne jakieś talara ... Recenzje dają, oboje do powieści ... powieść ma być rzeczą wyjątkową się ... Ale z kąd weźmie powieść – ? najprostsza rzecz w świecie. Wyjechał się po domach, znało mnie piękne panie, więc [illegible] się przejęto nie za wielkie skandale i wrócił się powieść [illegible] ... ale skandalizują ... a pismo Kłosy dobrze płaci nie może, nabrzmiał dni nadzwyczaj, aby zapełnić pewne karty ...

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Na coś te zdrobki powoli nalepiła
Fantazya!! Dawniej pewnego ich wy-
pisania się [illegible] ofiary, [illegible],
[illegible] powstania, dziś [illegible]
[illegible] co z gości na godzinę rozpa-
ści wstecznego ojca [illegible] z niego wydobyli
[illegible] Kamienia chleba, co wstecznego życia
[illegible] fryzyera, w którym nie ma
ani [illegible] [illegible] [illegible]
[illegible]. Jeden urodzaje komedyje i pro-
[illegible] na sceny życia za swoje,
drugi [illegible] [illegible] romans
[illegible] je za [illegible]
[illegible] wiary, [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible] [illegible]
[illegible]

http://rcin.org.pl

Zawiązany pracowali wielce ku ludziom
Którzy wiele mówić nie lubią, a obfite
mowy na publicznych zgromadzeniach,
Ktoś wprawdzie się nie mało w przód nie
pytany - potrzebnością naszą prosto zamie
ja milczenie i umiarkowanie w słowie
za dowodem charakteru i znamieniem
ludzi czynu. Takim przykładem był ge
nerał Generał Grant, dzielący przy
dnie Stanów Zjednoczonych.

Przed wyborem tym jechał przez ni
do St Louis odwiedzić chorego syna.
W tym podróżnym zapisał się przy
słowie - U.S. Grant z Chattanooga -
Poznano go na dworcu, nie mógł uni
knąć wydanego dla niego obiadu, przy
wiódł miasto... Wzniesiono toast,
wypełniony nieskończonymi oklaskami.
Generał wstał - Gentlemen, dziękuję,
za całą uprzejmość przyjmijcie proszę
dziękowanie moje.
Po obiedzie nastąpiła serenada, w cza
sie której szedł się na balkonie ukazać.
Tłumy zewsząd okrzykami go powitały,
nosiły i domagały się aż coś mówił.
Generał milczał, wreszcie rozległo się -mo
wa! mowa! - Grant zdjął kapelusz
i skłonił głowę uniesione milczenia.
— Gentlemen, dziękuję za uprzejmość
mi okazaną - chciałby mieć coś mądrego
do rzeczy powiedzenia, ale nigdy
się nie przygotowuję zawczasu na nic,
proszę mi przebaczyć -
Wśród oklasków, Grant zdjął kapelusz
i znów kłaniał się. Dopiero
gdy znów i zapewnił je, że jego ciągłe
na balkonie pojawienie tłumy ubiły

http://rcin.org.pl

Kiedy wolał nie przestawał.
— Mowa! mowa!
Sukcesu fizjonomii.. Lata 40 nie zmieniły. Generał Hubert patrzy jak przystało na widowisko.
— mowa! mowa! powtarzał Dum coraz bezsilniej — mowa!
Otoczony gromadą pewnego siebie tłumu aż promieniał dumą głos Kiliana i uspokoił Dum, jeden z przyjaciół patrzył na zegarek na ramieniu i ostrzegał się — Danicheff ciągle się bił za nic umieć, a mieszczanie nie wiedzą rzecz o chodzi.
— Chyba z nim ale za mnie to powie, rzekł Grant. ja i tego nie potrafię. Lud ciągle krzyczał — Mowa!
33/2 Korzicie Grant zaudany Hubert na balkonie, powitał ludzi dymem i odszedł się.
— Panowie moi, mowy powinni nie moja rzecz.. Nie umiem nigdy i nigdy tego nie potrafię — chciałem wam życzyć się do zgromadzili — Na tem skończył i wyszedł się —

W przedmowie pierwszego tomu historii rewolucji francuskiej. Michelet, który ma wielu przeciwników w wielbicielach fanatycznych ludzi owej epoki, odzywa się: — „Odczytanie Buchez'a, zabrało mi całe lata (40 tomów), nad dwunastu tomami p. Ludwika Blanca siedziałem dobry kawał 1868 roku — Ledru Dyzes. Artha przykuwa przyjaciel niebo z lubo, dzięki p. Hamel'a.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

(Historja Rewolucji) zbita we trzy ścisłe tomy bardzo drobnego druku. „Miałeś do zbytku, byś mógł zarzucony..... Szkoda bezpowrotnie cząstki twojej. Gdzież znajdę dopiski do ulotnych przemyśleń! Ponieważ napadają na mnie na każdej karcie, obrachowałem, że co najmniej trzeba by na to lat dziesięć - czy przyjdą tak długie? wątpię. ale jeśli nie uda, będę miał przynajmniej tyle, że mi lat na przeczytanie potrzebnych pozostanie to, i otwarcie wyrzekam.. Czy myślą ci oni, że mam papier i atrament? Tak z obojętnością odpowiadając robię i zbijam odpowiedzi, mamy cień życia zapisania tego słowa!..." (T. V. XXV-XXVI.)

Krytyka francuska nie zaprzeczając Michelet'a głowie zalet najwięcej uczyła, dzisiaj zarzuca fantastyczności jego. Liryzm nie w miejscu, jego ich historja i często problematyczne sądy - Mówią, nie zgadzając się na Michelet'a, porównują go z Blanc'iem i o P. Blanc. Konkurują go Michelet'em. Michelet śpiewa i deklamuje. Blanc dowodzi, tamten kłóci, lubi zgrzyty zatrzymuje.. - obok ludzi tak teraz - obu czegoś takiej historycznej godności nie dostaje.. od obudwu precz czegoś za nauczyć można.. - po czasie jak się przyjrzeć pomiarkuje.. Czasem - jakby nie należało...

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

P. Emil Levasseur, w Collège de France.
rozpoczął lekcyą wstępną, historyą fałkłów
i ~~ekonomicznych~~ ekonomicznych; wyjmujemy
teoryi
z niej zakończenie tylko, następujące:
„Gdzie się podziała, dokąd zmierzał cały ten
ogromny ruch handlowy świata? Z dwóch
krajów które nie zajmują ani jednej czwartej
części powierzchni ziemskiej, — z Europy za-
chodniej i północno-wschodu Stanów Zjedno-
czonych. Londyn i Paryż z jednej, New-
York z drugiej strony, mogą się za ogni-
ska uważać. — Ku nim obie półkule
i płodzą się ze wszystkich części
ziemskiej skorupy, lądami i morzami.
materyały wszelkiego rodzaju które na-
tura zakopała w minach lub rozrzu-
ciła w florze i faunie różnych klimatów.
Kruszce, drzewo budulcowe, herbata,
korzenie, aromaty, bawełna, kawa, cu-
kier, jedwab, skóry zwierząt. Tu się
te wszystkie przedmioty w rękach ludzi
ludzi zachodu, przystosowują na wszelkie
potrzeby w części zarówno na miejscu fa-
brycznej. W części te potrzeby te
są wynalezione, rozwinęły się zarówno
pracy, w której części świata, a wreszcie
z nad przybyłych jako surowy materyał,
za który w zamian je dają. Tak tedy,
ziemia cała przynosi bogactwa swe
przyrodzone tym krajom, a one star-
ają przemysłem swym na podtrzymanie
ciągłego obrotu. Wszystkie, gdy przez
świat cały bieży ten prąd skupiający
się i rozpływający na przemiany, zdaje
się, kierunek ~~swój~~ swój biegu także

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

ruch w obu kierunkach Europy i Ameryki, z Ameryki wracając do Europy i przędzenia się wiecznie, jedni z nich, starszej cywilizacji, dotąd bogatszej jeszcze, z jut Europy zasobniej. Tu trwa nieustannie jakby wir zamian. Ktoś sam przeszedł ważności swej, o wiele, handel całej Kuli ziemskiej... Tak, że gdyby porównać cyrkulację handlową świata z cyrkulacją krwi w naczyniach, można by rzec że Dwa te kanały są jakby pulsującem sercem, bijącem życiem i ruchu handlowi Kuli naszej.— Ale one są winne tej ustawiczności swojej i przestrzeni całego wnętrza przez nie jut stłumionego nie wiedzieć; ścianki z natury tej żyjącej nie jut nadwerężone; kanały te nie mają najgęstszej ludności.— Ale narody które w nie zamieszkują przynoszą inne energije w pracy, swobody, intelligencje, i naukę, bezpieczeństwo na gromadzonemi... jidacin słowem, te cała wiele więcej warte niż gdzieindziej— Oto cała tajemnica tego przyciągania kapitałów na brzegach i pomorzach nad światem.

Widowisko to, stanowiące fakt najwyższej wagi, jaki nauka badać może, bo zamykający sobą światy, nie jut li głębokiem potwierdzeniem tego prawa zasadniczego nauki, które na początku przyjęliśmy — że otoczenie jut zarodem i ostatecznym celem bogactwa.

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

W Petersburgu wyszły w przeszłym roku wspomnienia Bazylego Kelsiewa niegdyś znakomitego i współpracownika Hercena i Kielsiew powróciwszy do kraju, wydrukował je pod tytułem: „przeżyte i przewalczone".

Kielsiew streszcza się najkrócej co do pochodzenia drugiej ojczyźnie przeciwko rozbiorowi popełnionemu Decembrystów 1825 r. i dzisiaj zakazane. — Filozofja, jaką powziął wyniósł z owego utopijstwa. Wojna Krymska, między którą udał się do Bukaresztu wojskowego i jest świadkiem przykrości, chęci się jako ochotnik zaciągnąć, gdy ochotników przeznaczono do rezerwy i — prośba została podarta. Po wyprawie Krymskiej Kielsiew w celu nieustannym wyjeżdża za granicę. W r. 1859 postanowił wyemigrować i osiadł w Londynie, zapoznawszy się wielu rewolucjonistów. Z Anglji z paszportem tureckim obszedł granice Rosji i najdalszej zabrnął się w Bukowinę. — Petersburg tam było mnóstwo emigrantów, którzy wiele nie przedstawiali. Schwarzpeter z Niemiec i Lubody z Rosji — rozpowiadano — przecież do czynu nie obudzali. Kielsiewski, ani nikomu rewolucji wynosić się nie udawało.

W czasie powstania polskiego Kielsiew pojechał był jako agent do Księstw naddunajskich. W Konina [illegible] zamknął, jako podejrzanego, niedługo jednostajna gadanina o wolności i postępie, nie prowadząca do niczego.

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

i poczuł się do rewolucyjnej, której on się
dali rząd sam robił dalecko skuteczniej.
W r. 1863 cholera zabrała mu żonę i dzie-
ci, został sam jeden. Stał się mizantro-
pem. Z mizantropii przeszedł do mu-
mowania się jako emigrant krajowi się
na nic nie przydał, i potrzeba mu po
wrócić. Lekarz się ulitował ale się przyja-
ciele nie nazwali zdrajcą.
Wrócił tak z pobo - ale myśl powrócić
tylko mu męczyła. Poleciał do rady
do Konstantego Stefanowicza Kuczera
w Jałcie, ubiegłego z odejścia powrócić
się zwierzył. Ten ja posłuchał. ale ple-
chcjąca ich rozmowy przy herbacie Sio
stra Kuczera, pisząc i tamine rzecz
słuchała. — Oni ci w tamtejszej o-
kuji i po żelaznej murzyce pogadz...
Kilkiew sam był pewny że go kosztuje,
ale się tą obawą nie zraził.
Kuczer przyjechał mu do granicy go do
prowadzić — a gdy ujrzeli się Kilkiew
postawił się witając ojczyznę..
Przebywszy prut stanął Kilkiew na
brzegu, gdzie go oficer zapytał ofi-
cer; pokazał turecki mu wizowany.
Kazano mu na powrót do Mołdawii -
W chacie pogranicznej przybyły napisał
prośbę do urzędu poddając się rozpo-
rządzeniom krajowym.. Jednakże kaza
no mu nazad się przez prut przepra
wić i urzędnik oficerski się tam
z nim rozmówił.. Gdy Kilkiew po
nownie prosił aby go do kraju bez
cu bez jakiekolwiek i przysłał, chciby
więzienia nawet, — urzędnicy

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

niemogli go zrozumieć zrazu, tak się
im wydało dziwnem. – Potem wmówiono
posłuchali i przystano do.
Kilkoro ich uniknęło się w Londynie był
w spisku rewolucyjnym z Mierzeniem i
miał udział w pierwszem powstaniu,
narzucając się gwałtem aby go do wię-
nia brano. – Kazano mu spisać ze
zranie.. po cóż jego pieczęć pozo-
stała u oficerów zgnilili go na pusta-
nie – biskupa i buteleka czerwonego wi
na.
Rewerci gwiżnęła przyjść go w pewnych
win miasteczku – wieczorem.. i dalej
ze wzruszenia zadrżał. Wypowiedzia
go z dwoma innemi stróżami do
Kijszenicowa... do jej corek wyjść.. nie
pozwolono.. zabrano go w więzienie. Zapytując co z nim robić –
Tu zabrano mu ziarki, tytuń i wyzna
czono celę wyłoku w turmie.. w kli-
ry przeszedł z myślami – i żalami i
trwogą które w tem czasie robić
zaczynała. Znać że jeszcze raz się
dziś w Kozie, gdzie oficerowie we
drzwiach przez które wieczorem się mógł
obserwować ruchy straży.. nie spodziewano
się ucieczki. – Okuty wiszeli brzęczą
łańcuchami przynieśli mu jadło, chleb
czarny i gotowany w kleiny ziemniaki
kawałki słoniny. Łyżki brakło.. ale
mu drewnianej przynieść wiszeli.. Nie
długo się wszelkie urządzenia to i pusta
i czlib łyżki nie do pomieszczenia..
Zaczął patrzeć w okno.. myśli zabiegły
rze pytać go po co tak długo wokoło
siedzi? Rozbiegł się na spacerze, to
mu spacerować chodzący przy drzwiach

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

/wyd[illegible] ale dawał, to nieznacznie za
bardzo. Układ i wykończenie go.
Dano mu wreszcie pokój —
opis tej Kozy, dla której co z nią zrobili
z najmniejszą jest jakaś barbarzyńską
Ilony barwami — Kiedyś był w tak wyjś
dzikiem położeniu, skrusta jest tak ja
wna, że mu ktoś chce folgować.
Kazano pisarzej wyjść do Petersburga.
Szczęśliwemu jucznemu położeniu wiadom
ten obliczony widzeń za pomocą prze
zachodzi prowincje spotkała go nieza
stosowana wielka sympatia, obliczy wpro
mina wymówienie Lykmiera wszyst
niej — Niemiłby na tem wyrzekliśmy
sługę. — To drobne spotkała ich widomki
o wyjściu Berezowskiego, co widzieli
dało uczuć się takie .. obszerne po
wszechne spodziało naturalnie na owego
widziała publicznego. Kiedyś opisu
je podróż przez piękną krotą, przez
cesi Mickiewicza .. dopiero w polowie
uczuł się na swej ziemi. Ta majętne
wszystko wydało mu się obce. Na stacji
w Ostrowie wysiadano go na kolej i po
wieziono do Petersburga .. [illegible]
drugą w kuchni pierwszo-kantonowej
zwał się Numerem Czwartym; i przez
był od 15 czerwca do 23 grudnia 1863.
Cała historia dziwki obeznanemu zdało
się pokazuje się tem że go powodowa
pięć lat i przeciągano mu — Jeden
pan wołyński, cała powiatowi zagro
mniana, mścili się nadal dobrze
chcieli. Całość uczuł się utrudnienia,
To kuszenie wiedział był dumny że się
nie zwał — polakiem —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Radcie jest tyle wielkie, że mu się zrazu w głowie zakręciło, nie spodziewał rzeczywistości!
Reszta wspomnienia jest jeszcze pełna tego podziwu ku cesarzowi, który takiej doznał.
Wspomina Kisielewa, zamkniętego Dzuo na Hercena, dowcipkuje tego co dla nas oddalona jest widownia, przejadania [illegible] Sibirskiego z idei rewolucyjnej na poślubienie Krzywonogiego z Jadwigą Kaliszanką. Nikt tego nad nas lepiej nie czuje.

Gdy te Kartki zostaną wydane, historia tego polaka, który nazwisko rzucił tak przez dziennikarstwo zbezczeszczone zostało że go rozpoznać nie można — [illegible] dziwne w ciężarowisku pogrzebione. Warto je jednak ku własnej naszej wydobyć nauce i ukazać w takiem świetle w jakiem ona jest w istocie. Szczegóły te mamy z autentycznego miejscowego źródła — a imiona są nieprawdziwe.. Młody człowiek, pełen buchy, pewny siebie, wchodzący [illegible] w rewolucyjność wczesnej młodzieży, przybierający sobie [illegible] które się mu wcale nie należały, przybył do Francji [illegible] na - kulanke.. Jakiś czas to udawanie bogatego młodzieńca, d'un fils de famille, zaspokoiło, ale dzban nie długo nosi wino i — ucho się urywa.. Zanim nasz [illegible] pośredniczeniem przyjaciół poznaje jeden z [illegible]

http://rcin.org.pl

do zawiązywania znajomości pani Parrykish.. Kobieta bez wychowania, nie dama prosta prawdą, rodem z okolic Narbony, zwana cufemicznie miedame Anna de Narbonne-

Idzie ta za pomocą chirurgicznych malowania twarzy - pótswiatkach i Lorectografijach nie mamy potrzeby charakteryzować tej pani takowej gruzdy i.. znajomości - Mtdy chciała ciągnąć wiele pierwszego.. mu jednak tłumaczeniem dowiedziała się wyrażać za względy i przyjmowania w towarzystwie Które przyjemności drogo się opłacają.. Za jego pośrednictwem przyjaźniła się pi Anna z Narbonny pozwoliła przyjąć mnie [illegible] z wielką ostrożnością... Intencja była tak widoczna dla młodego panicza że niebiedy musiał [illegible] bilety zaciągnięte (po prostu kwity z lombardu) oddawać jednej pani do.. przechowywania. Znajomość nie była bardzo bliska, silna i poufała.

Nie wiem dokładnie w którym miesiącu ucieszyła nadzieja zrobić znajomość, czy też przedstawiony pewnej pani w pewnym pewnym znanej pod nazwiskiem - Mme Benoiton. Była dziewczyna obywatelka francuska, zrobiła bardzo smutne przygaszonym życiem francuskim. Obaj panowie nie mieli jakie nie do wynucenia. Zdyż i nazwisko mamy Benoiton, zięć nieżyt pra widowie.

Jeli był [illegible] młodego polaka do

http://rcin.org.pl

do tej wiadomości francuzicy, bój na
ny wiedzieli, ale wyobraźcie sobie że
gdyby xiążę nie stał na zawadzie, mieli
by się z kim mieszać ożenić -
Reszta tej tragikomedyi należy do pani
Anny z Narbonny której głupiego ciała
pełna wyciągnęła na słowo, wyprostowa
w zaplamione siedzi, opuściła cały pilam
i dopomnieniu do dojechania, pokiwała
z nim głową i dała się polecić -
Niema wątpliwości że to wszystko
dziełem ambicyi prowincyi, chciej
sobie zrobić reklamę.. kosztem dwóch
ofiar..
Kończąc tej sprawy najlepiej dowodzi że
to kobiety rządzą prowadzą polityczne
intrygi, a nie francuzi wrócą z nalat
za nego wyjazdu zagranicę pewnego
xięcia, że się nie tobym temu...
Pojedynku nawet nie było, cudzoziemi wiele
nie obrazaty się zatrute..; ale tu
wiersi francuzi radzi że nego pola
ka ocenili, gotowali się na owacyi
dla xięcia i dla pani z Narbonny...
Jockey-Club miał jej ofiarować...
nadar jakoś nie było zgody..
Mogłoby to być przykładem do czego złe,
nikczemne, plugawe kawalerstwo, nie
prasta i próżność do prowadzić mogą!!
Ciekawy to że malowane lalki paryskie
i ten świat hulaszczych ludzi, o kto
rych nie pudelka się obrazi by nie zwa
lać.. Później dopiero odkryje się
prawda cała - ale plama, zostanie -

---

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

I. Obrazy Rusi Czerwonéj przez Władysława Zawadzkiego, z rysunkami Juljusza Kossaka, wyszły u Żupańskiego w Poznaniu. Xiążka ładna, miła i bogdaj by podała myśl podobnego odmalowania wspomnień czasu dawnéj polski. Piórko i ołówek kłaniają się na odtworzenie tego starego, dla nas znanego świata, który codzień, pod naszemi wpływy się mienił.
A ta stara Ruś jak my ją pamiętamy, ten kochany lud rozpieszczany, tkliwy a miły i śpiewny, jak ze wspomnienia do serca każdego Polaka się wykrystalizował ten piosenka i zbrucie umiał z obyczajem. Niech co chce mówią i pisują ci co by nas rozbratać teraz pragnęli i powstanie z Rusią w walce, która się wydrzyga - wyjątkiem świadectwem starej miłości Ale to zdarzenie, że i ona od nas wiele wzięła i myśmy się w niéj zagnieździli. Kłócą się o Ruś, powstanie polskie czy ruskie, nie pokrzepi się ziemia nie nawróci się przyjaciół, nie ułoży tej pożéj śmierci, która to całe życie przeciąga.. Niech co chce mówią, dwór i wieś stanowiły jedno, jeden brat nie zdradził nigdy siostry. Szli panowie w kluczy i gromada ciągnęła do dworu, i razem mieli się dobrze i kochali się podobno i chyli wspólnie się z pracą, we dworze i w chacie zarówno.. życie jak Ruś płynęło po równemu..

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

Wróćić do czy nie, wspomnienie przeszłości miłe i Kuś nam stara miła
i Kochana...
Nic wierniejszego nad obraz krakowskie wyobrażenia, który nam daje Zawodzki,
nie ma bliższego nad rysunki do
niego Feliksa Kossaka. Pierwotny
tej pracy miał tygodnik illustrowany, ale w dziele zebrana całość zy
skuje niezmiernie. Niektóre z ilu
stracji Kossaka są natchnionemi obrazami, najpiękniejszą ilustracją, tak jak prawdy ogólnie
wanej tradycji. —
Pomiędzy krajobrazami podolskimi... jak
zajrzysz niemiła zburzona fabryka...
a w wąwozie ukryta pośród siosty
z cerkiewką i grupami zielonemi
po nad drogą krzyż... monument dro
wniany który pokolorowany w
blachy świecące, w rzeźby malowany...
i pokryty daszkiem i obwieszony chu
stami... Jak zajrzysz po tanach...
stertę gnatów dawnych... pogruchotanych,
stare... czaszkę dużą!! Przodem
chłopina pełzł z kosami na pasze. ale
jak!! widzę krowę gdy w nim wzrok
kochanej czytuje... ani to mi gwiż
nie... ha! ha!
Dalej — za tydzień, pójdę do wotnie podol-
skich pojadę w ciekawej kraine na
Pantelicie... a w dziewięć miedzie
chaty bociany... i w dali i w pole
a pole... to podole polem całe
a przejrzeniem —
Za miną na górze — do Jastrzębiec

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

zamek.. Góra pod nim potamana w skały
a u wierzchu wieża obłuczona i ściana
biała na pół w gruzach.. Kawałek mu
na mowie wiele z niemoty swojej.. jakby
po przeszłości płakał.. Grobowiec ten
i mogę życia.. Otwarty otworem, okna
otworem, a gdzie kamień się rozsypał
Natura zasiała i wygrzała go do rzeźby
Pustelników przy drodze Kozioł z dzieci zła
pał na wędrówce.. Chłopiska wiecznie na
kupt wiejski dla fantazji jak z piosenki,
a dziewice w kwiatkach przystroiły.. mło
dy artysta gra jemiołą siebie –
Archiwalny judaszek z dziennikiem i owce
świątynne bekarze i Kozinchy i biała
namiotki.. cudne miejsca... a co ludu
do kota!! Arendarz się cieszyć musi.
Typ dobrej roboty, pamięta unity, dzie
się wyłuczona niemiarta przeszłości
z kurzu pod pachą.. i chuchamy pra
wy bohacie. Jaka ciepła zima krew?
Co za pudrowe ręce do pocałunku!
Ten sam wdzięk i prawda jest w Kołomyjce
Ktoś przeszła para dyć cała tańca starych
rytuałów. (Przy Kołomyjce, Boże wiecznie, przy
szedł nam na myśl Hr. Gołuchowski i X.
Lichnowicz z przeprzestrzennej ulicy!)
Macie tu i arendarza i niezrównanych ży-
dów a żydówice à la mode antique.. i jakich
jak w Jutrze niezbadanych i niemiarowych
judaszków i pazi [illegible] w przyjaciółce
zadumie, i stroje wielkiego i potudze
nek prawnuczego chłopka zajadającego
z blizniaków przez ziemię przyniesionych,
/tęgiego pirnika z pomidorem.. a nakoniec
pogrzeb wiejski, obraz takiej tęsknicy
i urodzie, jakby go wyśpiewał poeta..
Jest to jeden z najciekawszych punktów
Kossaka.. Na zachodzącem słońcu wy
cinają niebie jucie się postaci żałobne
dwa wozy ciągną tamtą gromadzą.. idzie
za nią Narodziej, bracia ze świecami

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

i długi szereg ludu oświeconego błyskami jutrzenki oświaty dnia pro-
mienne...
Jarmark ożywiony, przypominający Orłow
skiego, pamiątek z miasteczka wesoły... ✠
Haitka, tajemniczy, dziwaczny zbiór
starych rzadkich przedmiotów,- Obrazki i Koro-
waj Kuriera tem zajmujący wielce zbiór,
jedno z najpiękniejszych dzieł Kossaka-
dziby nie było ilustracji p. Tadeusza.
Obraz p. Zam. dziecięcy sam przez się jest
bardzo cenny, ale mu te ~~obr~~ wskazane
przez autora dziecinny, dają niezmierne
go rzędu wyjątkowości.
Wkrótce po wynalezieniu druku, jakby
chciała drukarska wesoła w ślady
z drzeworytnictwem: później nieco wyzna
dzono i zaniedbano ilustracje. Ktoś
ja, stary dziś ozdobę i objaśnienie
niezbędne. W XVIII w. ilustracja xylo-
graficzna zupełnie była upadła,
w XIX ją dopiero i doprowadzono
do szczytu doskonałości. Dużo się przy
patrzeć wydaniom paryskim, najczęściej
najlepszy malarzy Blanca- Szkoda na
biedne niemcy by dobrze przysłuchiwać
ludzkiego. U nas w Warszawie szcze
gólniej drzemały bardzo pudziały Un-
gera, Münchheimera, Kleiny S. Loewenthala
✠ Nieocenione to zdobycze i dla sztuki
i dla nauki, ustawicznej dziś pracy do
dania do dnia, które to za
równo wymagającego od najlepszych opisów.
Zgrzeszy by było nadzieje Lwowem, po
zostawiwszy i Krakowem, gdyby Warszawie
spoczęły i pozostały się o umiejętność
drukarzy, gdyż najlepszy drzeworyt
odbiciem niedbałem, wiele traci. —

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl

http://rcin.org.pl